DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ODBUDOWY

WARSZAWA — Nr 2 — 22 MARCA 1947

TREŚĆ:

15

DEKRET
z dnia 3 stycznia 1947 r.
o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Prezesem Centralnego Urzędu Planowania mogą w drodze zarządzeń tworzyć lub wydzielać z administracji państwowej państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe, górnicze oraz świadczenia usług, nazywane dalej „przedsiębiorstwami".

2. Zarządzenie winno zawierać: nazwę, siedzibę i przedmiot przedsiębiorstwa, skład władz oraz sposób reprezentowania przedsiębiorstwa.

3. Zarządzenie winno być ogłoszone w Monitorze Polskim.

Art. 2. 1. W trybie przewidzianym w art. 1 mogą być tworzone przedsiębiorstwa państwowe, mające na celu koordynowanie działalności przedsiębiorstw państwowych oraz ich nadzorowanie i kontrolowanie, jak również wykonywanie takichże czynności w stosunku do przedsiębiorstw znajdujących się w zarządzie państwowym. Czynności te mogą być również powierzone przedsiębiorstwom państwowym, określonym w art. 1.

2. Zarządzenie w tym przedmiocie winno określić wzajemny stosunek przedsiębiorstw nadzorowanych i kontrolowanych do przedsiębiorstwa nadzorującego i kontrolującego.

Art. 3. 1. Przedsiębiorstwa działają na podstawie niniejszego dekretu oraz statutu nadanego przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Prezesem Centralnego Urzędu Planowania i ogłoszonego w Monitorze Polskim. Jeżeli statut przewiduje działalność przedsiębiorstwa w zakresie handlu zagranicznego, winien być uzgodniony także z Ministrem Żeglugi i Handlu Zagranicznego.

2. Statut winien być nadany najpóźniej w terminie 3 miesięcy od daty wydania zarządzenia określonego w art. 1 i 2.

Art. 4. Przedsiębiorstwa są prowadzone według zasad gospodarki handlowej na podstawie planów finansowych i gospodarczych, zatwierdzonych w sposób przewidziany w statucie.

Art. 5. 1. Przedsiębiorstwo podlega wpisowi do rejestru handlowego i przez zarejestrowanie nabywa osobowość prawną.

2. Wpisowi podlegają: nazwa, siedziba, przedmiot przedsiębiorstwa, imiona i nazwiska osób uprawnionych do podpisywania zobowiązań, ograniczenia w tym przedmiocie, wzmianki o ograniczeniach władz przedsiębiorstw, a także wzmianki o pełnomocnikach handlowych z podaniem ich zakresu uprawnień.

3. Wpis przedsiębiorstwa nastąpi na mocy zarządzenia wymienionego w art. 1 i 2 i zawiadomienia o ustanowieniu władz przedsiębiorstwa.

Art. 6. 1. Przedsiębiorstwa mają zarząd i użytkowanie majątku nieruchomego, oddanego im protokólarnie w imieniu Skarbu Państwa.

2. W ramach planu gospodarczego i finansowego, zatwierdzonego w sposób przewidziany w statucie, przedsiębiorstwa mogą nabywać majątek nieruchomy na własność Skarbu Państwa, zatrzymując go w swym użytkowaniu.

3. Majątek ruchomy wydzielonego przedsiębiorstwa wyodrębnia się protokólarnie z ogólnego majątku Skarbu Państwa i przekazuje przedsiębiorstwu na własność.

4. Przedsiębiorstwa mogą we własnym imieniu nabywać i zbywać majątek ruchomy, tudzież zaciągać zobowiazania, chyba że statut co innego stanowi.

5. Sposób sporządzania protokółów, przewidzianych w niniejszym artykule, ustali Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu.

Art. 7. Majątek nieruchomy Skarbu Państwa, znajdujący się w zarządzie i w użytkowaniu przedsiębiorstwa wykazywany jest w aktywach przedsiębiorstwa tak, jak gdyby stanowił jego własność.

Art. 8. 1. Za zobowiązanie zaciągnięte przez przedsiębiorstwa, niezależnie od odpowiedzialności przedsiębiorstwa jego majątkiem jest odpowiedzialny Skarb Państwa do wysokości majątku nieruchomego, stanowiącego własność Skarbu Państwa, użytkowanego i zarządzanego przez przedsiębiorstwo.

2. Rozporządzenie Rady Ministrów określi szczegółowe zasady postępowania przy ustalaniu zakresu odpowiedzialności Skarbu Państwa.

Art. 9. 1. Bilans oraz rachunek strat i zysków przedsiębiorstwa zatwierdza właściwy minister, który uprawnienia swe może przelać na podległe sobie organy lub przedsiębiorstwa określone w art. 2.

2. Zasady i terminy sporządzania bilansów i zamknięć rachunkowych oraz tryb zatwierdzania ich przez władze nadzorcze, jak również zasady tworzenia specjalnych funduszów oraz sposoby ich zużycia, ustala rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania oraz zainteresowanymi ministrami.

Art. 10. 1. Każde przedsiębiorstwo państwowe winno mieć Dyrekcję i Radę Nadzoru Społecznego.

2. Rada Nadzoru Społecznego ma charakter niezależnego organu nadzorczego, kontrolnego oraz opiniodawczego, podlegającego w swej działalności nadzorowi Prezydium Krajowej Rady Narodowej. Nadzór nad działalnością przedsiębiorstw o znaczeniu miejscowym może Prezydium Krajowej Rady Narodowej zlecić Prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

3. Zakres działania Rad Nadzoru Społecznego, sposób powoływania i zwalniania ich członków, organizację i sposób wykonywania powierzonych czynności określi rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 11. 1. Dyrekcję przedsiębiorstw powołuje i zwalnia właściwy minister, który uprawnienia te może przekazać podległym sobie organom lub przedsiębiorstwom określonym w art. 2-gim.

2. Członkowie Dyrekcji i pracownicy przedsiębiorstw nie są urzędnikami państwowymi.

3. Statut ustali ilość członków Dyrekcji przedsiębiorstwa oraz ich uprawnienia i obowiązki.

4. Ogólne zasady polityki płac w przedsiębiorstwach państwowych ustala Rada Ministrów.

Art. 12. 1. Dyrekcja przedsiębiorstwa reprezentuje przedsiębiorstwo wobec osób trzecich, władz i urzędów.

2. Właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Skarbu może w drodze zarządzenia zlecić Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej zastępstwo sądowe przedsiębiorstw państwowych w odniesieniu do niektórych lub wszystkich spraw.

Art. 13. Zasady przeprowadzania kontroli w przedsiębiorstwach przez władze nadzorcze będą uregulowane w ich statutach.

Art. 14. Przedsiębiorstwo jest wolne od opłat w postępowaniu przed sądem rejestrowym. Poza tym opłaca ono wszystkie podatki i opłaty państwowe i samorządowe oraz daniny i świadczenia publiczno-prawne, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Art. 15. 1. Likwidacja przedsiębiorstwa następuje na podstawie zarządzenia właściwego ministra, wydanego w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania oraz Ministrem Skarbu.

2. Szczegółowe przepisy, dotyczące likwidacji przedsiębiorstw, ustalone zostaną w rozporządzeniu Ministra Skarbu, wydanym w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 16. 1. Przepisy niniejszego dekretu stosują się również do przedsiębiorstw państwowych, wydzielonych z administracji państwowej na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. o wydzieleniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych, przemysłowych, handlowych i górniczych oraz ich komercjalizacji (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 195), oraz do przedsiębiorstw utworzonych lub wydzielonych z administracji państwowej zarządzeniami ministrów — przed wejściem w życie niniejszego dekretu.

2. Statuty tych przedsiębiorstw winny być w ciągu 6 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego dekretu dostosowane w trybie art. 1, 2 i 3 do jego przepisów.

Art. 17. Rozporządzenie Rady Ministrów ustali zasady działania dyrekcji przedsiębiorstw, stosunek przedsiębiorstw do innych przedsiębiorstw, ogólne zasady przeprowadzania kontroli państwowej nad przedsiębiorstwami, a także może poddać działaniu niniejszego dekretu w całości lub w części przedsiębiorstwa państwowe, powstałe w trybie ustawodawczym, nieobjęte przepisami art. 16 ust. 1, z wyjątkiem następujących przedsiębiorstw:

a) monopoli państwowych,
b) banków państwowych,
c) przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" oraz „Polska Poczta, Telegraf i Telefon",
d) przedsiębiorstwa: „Państwowa Wytwórnia Papierów Wartościowych",
e) przedsiębiorstw zbrojeniowych i zakładów wojskowych, pracujących wyłącznie na potrzeby wojska i władz bezpieczeństwa,
f) przedsiębiorstw o kapitale państwowym lub mieszanym, mających formę prawną spółek handlowych, w imieniu których działają ich władze statutowe.

Art. 18. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc obowiązującą: rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. o wydzieleniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych, przemysłowych, handlowych i górniczych oraz ich komercjalizacji (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 195) oraz inne przepisy w zakresie objętym niniejszym dekretem.

Art. 19. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz wszystkim ministrom — każdemu w zakresie jego działania.

Art. 20. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski
Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski
Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz
w/z Minister Spraw Zagranicznych:
Zygmunt Modzelewski
Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski
Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski
Minister Oświaty:
Czesław Wycech
Minister Kultury i Sztuki:
Władysław Kowalski
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk
Minister Leśnictwa:
Stanisław Tkaczow

w/z Minister Przemysłu:
Eugeniusz Szyr
Minister Aprowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski
Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski
Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski
Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski
w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Edmund Giebartowski
w/z Minister Zdrowia:
Tadeusz Michejda
Minister Poczt i Telegrafów:
Józef Putek
Minister Informacji i Propagandy:
Feliks Widy-Wirski
Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42 z dnia 3 lutego 1947 r.).

16

DEKRET

z dnia 3 lutego 1947 r.

o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 roku o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Obowiązkowi uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym podlegają:

1) a) władze i urzędy;
b) przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe;
c) przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem Państwa lub samorządu;
d) monopole państwowe;
e) instytucje, zakłady, osoby prawa publicznego i fundusze, posiadające osobowość prawną;

2) instytucje kredytowe i ubezpieczeniowe;

3) spółdzielnie i ich związki;

jak również w zakresie art. 3 dekretu niniejszego:

4) przedsiębiorstwa, zakłady i zajęcia, poza wymienionymi w punktach 1)—3), jeżeli są obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych lub ksiąg uproszczonych, przewidzianych w dekrecie z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 174);

5) osoby prawne, nie objęte punktami 1—4, bez względu na to, czy działalność ich jest obliczona na zysk.

2. Udział w obrocie bezgotówkowym państwowych władz, urzędów oraz przedsiębiorstw i zakładów, nie mających osobowości prawnej, określają właściwe dla nich przepisy rachunkowo-kasowe.

3. Minister Skarbu władny jest zwalniać poszczególne kategorie uczestników obrotu bezgotówkowego (ust. 1) od wszystkich lub niektórych obowiązków, wynikających z dekretu niniejszego, co do wszystkich lub niektórych rodzajów transakcji, w całym Państwie lub na poszczególnych jego obszarach.

Art. 2. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 1)—3), niniejszego dekretu są obowiązani:

a) do posiadania rachunku bieżącego w jednej z instytucyj kredytowych, wymienionych w art. 4 niniejszego dekretu;

b) do regulowania rozrachunków pieniężnych między uczestnikami obrotu bezgotówkowego (art. 1 ust. 1) w drodze przelewów bankowych, przy czym obowiązek ten nie dotyczy drobnych wypłat gotówkowych, dokonywanych przez uczestników obrotu bezgotówkowego z kasy podręcznej, jak również wpłat i wypłat, zwią-

zanych z detalicznymi obrotami gospodarczymi uczestników obrotu bezgotówkowego;

c) do lokowania wolnych zasobów gotówkowych na swych rachunkach bieżących.

2. Wolnymi w rozumieniu dekretu niniejszego są te zasoby gotówkowe, które przy wykonywaniu przez uczestnika obrotu bezgotówkowego normalnych czynności gospodarczych przekraczają stan koniecznego pogotowia kasowego.

3. Minister Skarbu określi w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z właściwymi ministrami, górną granicę drobnych wypłat gotówkowych (ust. 1 pkt b) oraz górną granicę pogotowia kasowego (ust. 1 pkt c) dla poszczególnych uczestników obrotu bezgotówkowego.

Art. 3. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 4 i 5, są obowiązani:

a) do posiadania rachunku bieżącego w jednej z instytucyj kredytowych, wymienionych w art. 4, o ile dokonują obrotów z uczestnikami obrotu bezgotówkowego, wymienionymi w art. 1 ust. 1 pkt 1)—3);

b) do regulowania rozrachunków pieniężnych z uczestnikami obrotu bezgotówkowego, wymienionymi w art. 1 ust. 1 pkt 1)—3), w drodze przelewów bankowych, przy czym obowiązek ten nie dotyczy drobnych wypłat gotówkowych, jak również wpłat i wypłat, związanych z detalicznymi obrotami gospodarczymi.

2. Obowiązek określony w ust. 1 lit. a) powstaje z chwilą regulowania rozrachunków pieniężnych, a ustaje z końcem miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu, w którym dokonano ostatniego rozrachunku z uczestnikiem obrotu bezgotówkowego, wymienionym w art. 1 ust. 1 pkt 1)—3).

3. Minister Skarbu określi w drodze rozporządzenia górną granicę drobnych wypłat gotówkowych (ust. 1 pkt b).

Art. 4. 1. Rachunki bieżące uczestników obrotu bezgotówkowego mogą być prowadzone w jednej z następujących instytucyj kredytowych: Narodowym Banku Polskim, Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Pocztowej Kasie Oszczędności, Banku Gospodarstwa Spółdzielczego, Banku Handlowym w Warszawie Sp. Akc., Banku Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc. w Poznaniu, Polskim Banku Komunalnym S. A. w Warszawie, Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, Banku Komunalnym, komunalnych kasach oszczędności, spółdzielniach kredytowych oraz oddziałach wymienionych instytucyj.

2. Minister Skarbu może w drodze zarządzeń ogłaszanych w Monitorze Polskim dokonywać zmian i uzupełnień listy instytucyj, uprawnionych do prowadzenia rachunków bieżących w myśl niniejszego dekretu.

Art. 5. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 1) i 3) winniześrodkować wszystkie swe obroty na rachunku bieżącym w jednej instytucji kredytowej.

2. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego mogą posiadać poza rachunkiem bieżącym w myśl dekretu niniejszego także rachunek żyrowy w Narodowym Banku Polskim i rachunek czekowy w Pocztowej Kasie Oszczędności.

3. Uczestnik obrotu bezgotówkowego, posiadający oddziały swego przedsiębiorstwa w różnych miejscowościach, może dla każdego z tych oddziałów prowadzić osobno rachunki bieżące w instytucjach kredytowych (art. 4). Jeżeli w miejscowości, w której ma być prowadzony rachunek bieżący oddziału, znajduje się oddział instytucji kredytowej, prowadzącej rachunek bieżący centrali przedsiębiorstwa, należy prowadzić rachunek bieżący oddziału przedsiębiorstwa w oddziale tej instytucji kredytowej.

Art. 6. 1. Uczestnikom obrotu bezgotówkowego służy prawo swobodnego wyboru instytucji kredytowej (art. 4), w której pragną prowadzić swe rachunki bieżące.

2. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, korzystający z kredytu bankowego, mogą prowadzić swe rachunki bieżące tylko w instytucji kredytowej udzielającej kredytu, chyba że ze względów gospodarczo uzasadnionych instytucja ta wyrazi swą zgodę na prowadzenie rachunku bieżącego w innej instytucji kredytowej. Przepis ten nie narusza przepisów art. 5 ust. 2 i 3.

3. Przepisy szczególne o obowiązku lokowania funduszów w określonych instytucjach kredytowych pozostają w mocy.

Art. 7. 1. Urzędnik lub funkcjonariusz wymienionego w art. 1 ust. 1 pkt 1), 2), 3) i 5) uczestnika obrotu bezgotówkowego, który nie dopełni obowiązku, przewidzianego w art. 2 lub 3 niniejszego dekretu,

podlega karze więzienia do lat 5.

2. Jeżeli sprawca naruszył inne przepisy niniejszego dekretu lub przepisy rozporządzeń na jego podstawie wydanych,

podlega karze grzywny do 50.000 złotych.

Art. 8. 1. Uczestnikowi obrotu bezgotówkowego, wymienionemu w art. 1 ust. 1 pkt 4), który nie dopełnił obowiązku, przewidzianego w art. 3 ust. 1 pkt a) niniejszego dekretu, podwyższa się o 50% stawki podatku obrotowego, wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 1) lit. a), pkt 2), lit. a), pkt 4), pkt 6) i pkt 7) dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 3, poz. 23). Podwyżka stawki podatku ustaje z końcem miesiąca, w którym dokonano otwarcia rachunku bieżącego lub z chwilą ustania obowiązku posiadania rachunku bieżącego (art. 3 ust. 2).

2. Uczestnikowi obrotu bezgotówkowego, wymienionemu w art. 1 ust. 1 pkt 4), który nie dopełnił obowiązku przewidzianego w art. 3 ust. 1 lit. b) niniejszego dekretu, podwyższa się o 50% stawki podatku obrotowego, wymienione w ust. 1, od obrotu osiągniętego w miesiącu, w którym nastąpiło naruszenie obowiązku przewidzianego w art. 3 ust. 1 lit. b). Właściwa władza podatkowa I instancji może przedłużyć okres podwyżki stawki na następne kolejne miesiące nie dłużej jednak jak na 6 miesięcy.

3. Uczestnikowi obrotu bezgotówkowego, wymienionemu w art. 1 ust. 1 pkt 4), który naruszył inne przepisy niniejszego dekretu lub przepisy rozporządzeń na jego podstawie wydanych, podwyższa się o 10% stawki podatku obrotowego, wymienione w ust. 1, od obrotu osiągniętego w miesiącu, w którym naruszenie to nastąpiło.

4. Wymiaru, poboru i ściągnięcia podwyżek dokonuje władza podatkowa w trybie przewidzianym dla podatku obrotowego.

Art. 9. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom: Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 10. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Sprawiedliwości:
Leon Chajn

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 61 z dnia 19 lutego 1947 r.).

17

DEKRET

z dnia 3 lutego 1947 r.

o stopniu inżyniera.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Stopień inżyniera jest stopniem zawodowym; związany ze stopniem tytuł uzupełnia się przez określenie specjalności.

Art. 2. Stopień inżyniera uzyskują osoby, które ukończyły studia w zakresie nauk technicznych, rolnictwa, ogrodnictwa i leśnictwa w szkołach akademickich lub w szkołach wyższych nieakademickich, na podstawie programów i porządku studiów i egzaminów przepisanych przez Ministra Oświaty dla uzyskania stopnia inżyniera.

Art. 3. Minister Oświaty może organizować przy szkołach wyższych dla pracowników zawodów technicznych, rolniczych, ogrodniczych i leśnych specjalne kursy o zakresie kształcenia zawodowego nie niższym, niż w szkole wyższej nieakademickiej, których absolwenci będą uzyskiwać na podstawie przepisanych egzaminów stopień inżyniera.

Warunki przyjęcia na kurs, programy, porządek studiów i egzaminów określa Minister Oświaty w porozumieniu z zainteresowanym ministrem.

Art. 4. Minister Oświaty w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określa szkoły i kursy techniczne wojskowe, których absolwentom przysługuje stopień inżyniera.

Art. 5. Stopień inżyniera przysługuje absolwentom zagranicznych szkół technicznych, rolniczych, ogrodniczych i leśnych, które Minister Oświaty w porozumieniu z właściwym ministrem uzna za równorzędne ze szkołą wyższą polską.

Potwierdzenie posiadania tego stopnia wydaje na żądanie Minister Oświaty.

Art. 6. Osoby, które ukończyły szkołę inżynierską im. Wawelberga i Rotwanda w Warszawie, Szkołę Mechaniczno-Techniczną im. H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie, Państwową Szkołę Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie, Państwową Wyższą Szkołę Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie, Szkołę Inżynierską w Poznaniu, Państwową Szkołę Budowy Maszyn w Poznaniu, Państwową Wyższą Szkołę Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Poznaniu, Wyższą Szkołę Lasową we Lwowie, Kurs Geometrów w Politechnice Lwowskiej, Kurs Geometrów w Politechnice Warszawskiej, Kursy Przemysłowo-Rolnicze w Warszawie, Wyższą Szkołę Rolniczą w Warszawie, Wyższą Szkołę Ogrodniczą w Warszawie, Wyższe Kursy Leśne w Warszawie, 3-letni kurs Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie oraz techniczne szkoły wojskowe, których wykaz ogłosi Minister Oświaty w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, uzyskują stopień inżyniera z chwilą wejścia w życie niniejszego dekretu.

Osoby, które uzyskały stopień magistra w zakresie fizyki na Wydziale Ogólnym Politechniki

Lwowskiej, uzyskują z chwilą wejścia w życie niniejszego dekretu stopień inżyniera, nie tracąc posiadanego stopnia magistra.

Potwierdzenie uzyskania stopnia inżyniera na zasadzie niniejszego artykułu wydaje Minister Oświaty, który przekazać może to prawo określonym przez siebie szkołom.

Art. 7. W ciągu 7 lat od wejścia w życie niniejszego dekretu otrzymują stopień inżyniera osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia średniej szkoły zawodowej technicznej, rolniczej, leśnej lub ogrodniczej, jeżeli

a) wykażą się co najmniej 10-letnią praktyką zawodową po ukończeniu studiów w dziale pracy odpowiadającym kierunkowi tych studiów, w tym nie mniej jak 3 lata na stanowisku powierzanym zazwyczaj inżynierom, praktyka winna być potwierdzona przez właściwą organizację zawodową wskazaną przez Komisję Centralną Związków Zawodowych,

b) przedstawią zadawalniające sprawozdanie z odbytej praktyki,

c) złożą egzamin w zakresie swej specjalności, wykazujący ich umiejętność rozwiązywania zagadnień na poziomie wymaganym od absolwentów odpowiednich szkół wyższych nieakademickich; od egzaminu mogą być zwolnione osoby, które posiadając wykształcenie 6 klas gimnazjalnych lub równorzędne, ukończyły przed dniem 1 września 1939 r. szkołę mierniczą i złożyły egzamin na mierniczego przysięgłego.

Stopień nadają komisje dla weryfikacji inżynierów dla poszczególnych specjalności, powołane przez Ministra Oświaty przy szkołach wyższych.

Każda komisja składa się z pięciu członków i dwóch zastępców. Przewodniczącego komisji, dwu członków i jednego zastępcę mianuje na jeden rok Minister Oświaty spomiędzy profesorów szkół akademickich lub nauczycieli szkół wyższych. Dwu członków komisji i jednego zastępcę mianuje na jeden rok Minister Oświaty w porozumieniu z właściwym ministrem spomiędzy wysoko kwalifikowanych pracowników odpowiedniej gałęzi gospodarstwa narodowego.

Rozporządzenie Ministra Oświaty określi szczegółowo przepisy o trybie działania komisji, zakresie sprawozdań i egzaminach oraz ustali wysokość opłat za weryfikacje i wynagrodzenia i diety członków komisji.

Art. 8. Uzyskanie stopnia inżyniera na zasadzie niniejszego dekretu jest dowodem poziomu wykształcenia przepisanego dla I kategorii urzędników określonej art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 164).

Art. 9. Kto w chwili wejścia w życie niniejszego dekretu używa legalnie tytułu inżyniera, zachowuje prawo używania tego tytułu. Kto otrzymał stopień inżyniera przez ukończenie studiów akademickich przed wejściem w życie niniejszego dekretu, uzyskuje z chwilą wejścia w życie niniejszego dekretu niezależnie od posiadanego stopnia inżyniera stopień i tytuł magistra odpowiedniej nauki.

Potwierdzenie uzyskania stopnia magistra na zasadzie niniejszego dekretu wydają na żądanie dziekani właściwych wydziałów szkół akademickich.

Art. 10. Do czasu wprowadzenia w życie przewidzianych w art. 2 przepisów o studiach na stopień inżyniera absolwenci szkół akademickich, którzy według przepisów dotychczasowych otrzymują stopień inżyniera, będą otrzymywali stopień inżyniera właściwej specjalności i magistra odpowiednich nauk.

Art. 11. Nadawanie lub używanie tytułu, w skład którego wchodzi wyraz inżynier, poza przypadkami przewidzianymi w dekrecie niniejszym, jest wzbronione.

Art. 12. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Oświaty oraz zainteresowanym ministrom.

Art. 13. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc ustawa z dnia 21 września 1922 r. w przedmiocie tytułu inżyniera (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 823).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Oświaty:
Czesław Wycech

Minister Przemysłu:
Hilary Minc

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

w z Minister Obrony Narodowej:
Marian Spychalski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 67 z dnia 20 lutego 1947 r.).

18

DEKRET

z dnia 3 lutego 1947 r.

o zmianie dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W art. 22 ust. 2 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87) z późniejszą zmianą (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 395) wprowadza się zmianę następującą: wyrazy „do dnia 31 grudnia 1946 r." zastępuje się wyrazami: „do dnia 31 marca 1947 r.".

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1947 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

w/z Minister Spraw Zagranicznych:
Zygmunt Modzelewski

w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Żaruk-Michalski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Oświaty:
Halina Kuczkowska

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Adam Kuryłowicz

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Bolesław Podedworny

w/z Minister Zdrowia:
Tadeusz Michejda

Minister Przemysłu:
Hilary Minc

Minister Aprowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

Minister Poczt i Telegrafów:
Józef Putek

Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski

w/z Minister Kultury i Sztuki:
Leon Kruczkowski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Informacji i Propagandy:
Feliks Widy-Wirski

Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski

Minister Leśnictwa:
Stanisław Tkaczow

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 77 z dnia 22 lutego 1947 r.).

19

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 stycznia 1947 r.

w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa.

Na podstawie art. 2 ust. 7, art. 3 ust. 5 i art. 10 ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o „ustawie", rozumie się przez to ustawę z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17).

2. Przez określenie „właściwy minister" rozumie się ministra właściwego ze względu na rodzaj przedsiębiorstwa.

I. Komisje do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw.

§ 2. Jako organa właściwych ministrów dla spraw przejmowania przedsiębiorstw na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego tworzy się Główną Komisję do spraw

upaństwowienia przedsiębiorstw oraz wojewódzkie komisje do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw.

§ 3. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o „Głównej Komisji" albo o „wojewódzkiej komisji", rozumie się przez to Główną Komisję do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw, bądź wojewódzką komisję do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw.

§ 4. 1. Główna Komisja działa przy Centralnym Urzędzie Planowania. Wojewódzkie komisje działają przy urzędach wojewódzkich, po jednej dla obszaru każdego województwa oraz dla m. st. Warszawy i Łodzi.

2. Zarządzenie Ministra Ziem Odzyskanych, wydane w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania i ogłoszone w Monitorze Polskim, określi na obszarach Ziem Odzyskanych siedziby i teren działania wojewódzkich komisyj.

§ 5. Wydatki Głównej Komisji oraz wojewódzkich komisyj pokrywane są z budżetu Centralnego Urzędu Planowania.

§ 6. 1. W skład Głównej Komisji wchodzą: przewodniczący, powołany przez Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, zastępca przewodniczącego, powołany przez Prezesa Centralnego Urzędu Planowania, oraz jako członkowie: delegaci, wyznaczeni w liczbie 4 przez Prezesa Centralnego Urzędu Planowania, po 2 przez Ministrów: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu, Aprowizacji i Handlu oraz Ziem Odzyskanych, po jednym przez Ministrów: Administracji Publicznej, Sprawiedliwości, Żeglugi i Handlu Zagranicznego, Komunikacji, Zdrowia, Informacji i Propagandy, Leśnictwa, Odbudowy, Pracy i Opieki Społecznej, Poczt i Telegrafów oraz Spraw Zagranicznych.

2. Ponadto w skład Głównej Komisji wchodzi 10 członków, wyznaczonych przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej, 8 członków, wyznaczonych przez Komisję Centralną Związków Zawodowych, 4 członków, wyznaczonych przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej, 2 członków, wyznaczonych przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej, 2 członków, wyznaczonych przez Związek Gospodarczy Spółdzielni „Społem", oraz 2 członków, wyznaczonych przez Związek Samopomocy Chłopskiej.

3. Władze i instytucje wyznaczające członków Głównej Komisji mogą również wyznaczyć ich zastępców.

§ 7. 1. W skład wojewódzkiej komisji wchodzą: jako przewodniczący — delegat, wyznaczony przez przewodniczącego Głównej Komisji, jako zastępca przewodniczącego — naczelnik wydziału przemysłowego odnośnego urzędu wojewódzkiego (Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy i Łodzi) lub jego zastępca oraz jako członkowie — 2 delegaci Ministra Skarbu, po 1 delegacie pozostałych Ministrów wymienionych w § 6, 3 delegaci wojewódzkiej rady narodowej (w m. st. Warszawie i Łodzi — 3 delegaci miejskiej rady narodowej), 3 delegaci wojewódzkiej komisji związków zawodowych, 2 delegaci izby przemysłowo-handlowej, 2 delegaci właściwego miejscowo okręgu Związku Rewizyjnego Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej, 2 delegaci Związku Gospodarczego Spółdzielni „Społem" oraz 2 delegaci Związku Samopomocy Chłopskiej.

2. Władze i instytucje wyznaczające członków wojewódzkiej komisji mogą również wyznaczyć ich zastępców.

§ 8. 1. Główna Komisja rozpatruje sprawy w zespole, złożonym z 7 osób pod przewodnictwem delegata właściwego ministra.

2. Jeżeli w sprawie właściwych jest dwóch lub więcej ministrów, przewodniczącego zespołu wyznacza przewodniczący Głównej Komisji spośród delegatów tych ministrów.

3. Przewodniczący Głównej Komisji wyznacza 6 członków zespołu, jednego spośród delegatów ministrów, jednego spośród delegatów Prezesa Centralnego Urzędu Planowania, jednego spośród członków wyznaczonych przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej, jednego spośród członków wyznaczonych przez Komisję Centralną Związków Zawodowych oraz dwóch możliwie kolejno spośród innych członków Głównej Komisji.

4. W razie nieprzybycia na posiedzenie delegatów wyznaczonych do zespołu w myśl przepisów ust. 2 i 3 — Przewodniczący Głównej Komisji może wyznaczyć członków zespołu nawet spośród delegatów wyznaczonych przez inne władze i instytucje.

§ 9. 1. Odwołania od postanowień Głównej Komisji, przewidziane w § 60, rozpatruje zespół odwoławczy Głównej Komisji, składający się z 11 członków Głównej Komisji pod przewodnictwem przewodniczącego Głównej Komisji lub jego zastępcy.

2. W skład zespołu odwoławczego wchodzi delegat właściwego ministra.

3. Przewodniczący Głównej Komisji wyznacza 2 członków zespołu odwoławczego spośród delegatów ministrów, 2 spośród delegatów Prezesa Centralnego Urzędu Planowania, jednego spośród członków wyznaczonych przez Prezydium Krajowej Rady Naradowej, jednego spośród członków wyznaczonych przez Komisję Centralną Związków Zawodowych oraz 3 możliwie kolejno spośród innych członków Głównej Komisji.

4. Jeżeli w sprawie właściwych jest dwóch lub więcej ministrów, przewodniczący Głównej Komisji wyznacza spośród ich delegatów członków zespołu odwoławczego.

5. W razie nieprzybycia na posiedzenie delegatów, wyznaczonych do zespołu w myśl przepisów ust. 2, 3 i 4, przewodniczący Głównej Komisji może wyznaczyć członków zespołu nawet spośród delegatów wyznaczonych przez inne władze i instytucje.

§ 10. Do ważności posiedzeń plenarnych Głównej Komisji wymagana jest obecność przewodniczącego albo jego zastępcy oraz przynajmniej połowy pozostałych członków Głównej Komisji.

§ 11. 1. Wojewódzka komisja rozpatruje sprawy w zespole złożonym z 7 osób pod przewodnictwem przewodniczącego wojewódzkiej komisji lub jego zastępcy. Jako członkowie wchodzą: delegat właściwego ministra, delegat Ministra Skarbu, delegat Wojewódzkiej Rady Narodowej, delegat wojewódzkiej komisji związków zawodowych oraz 2 innych członków wojewódzkiej komisji, wyznaczonych kolejno przez przewodniczącego wojewódzkiej komisji.

2. Jeżeli w sprawie właściwych jest kilku ministrów, przewodniczący wojewódzkiej komisji winien do zespołu komisji powołać ponadto delegatów tych ministrów i w takiej samej liczbie innych członków komisji.

3. W razie nieprzybycia na posiedzenie delegatów wyznaczonych do zespołu w myśl przepisów ust. 1 i 2 postanowienia wojewódzkiej komisji są ważne, jeżeli zostały powzięte przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy, delegata właściwego ministra i trzech innych członków komisji.

§ 12. Członek zespołu Głównej Komisji lub wojewódzkiej komisji powinien wyłączyć się z własnej inicjatywy lub na wniosek osób, biorących udział w postępowaniu:

a) jeżeli jest zainteresowany w wyniku sprawy;
b) w sprawie małżonka, krewnych lub powinowatych do czwartego stopnia włącznie oraz w sprawie osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
c) w sprawie, w której był lub jest pełnomocnikiem właściciela przedsiębiorstwa;
d) w sprawie, z powodu której wdrożono przeciw niemu dochodzenie wstępne, postępowanie dyscyplinarne lub karno-sądowe.

§ 13. 1. W razie wyłączenia członka zespołu komisji i niemożności powołania innego członka, będącego delegatem tej samej władzy lub instytucji, przewodniczący komisji zawiadomi o tym bezzwłocznie władzę lub instytucję, która członka tego delegowała.

2. Do czasu wyznaczenia nowego delegata mogą być przedsiębrane tylko te czynności, które nie cierpią zwłoki.

§ 14. 1. Wojewódzka komisja właściwa jest do przeprowadzenia postępowania dotyczącego:

a) przejścia na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego na zasadzie art. 2 ust. 1 i 3 ustawy wszystkich przedsiębiorstw, z wyjątkiem przedsiębiorstw należących do kategoryj wymienionych w art. 3 ust. 1 lit. A pkt od 1—9 i 17 oraz lit. C;
b) przejęcia na własność Państwa przedsiębiorstw na zasadzie art. 3 ust. 1 lit. A pkt 11, 13, 14 i 16 oraz na zasadzie art. 3 ust. 1 lit. B ustawy.

Na żądanie właściwego ministra przewodniczący Głównej Komisji wyłączy spod właściwości wojewódzkiej komisji sprawy poszczególnych przedsiębiorstw i przekaże je do postępowania, przewidzianego w § 30.

2. Miejscowo właściwą jest wojewódzka komisja, na której terenie działania położone jest przedsiębiorstwo.

3. Jeżeli przedsiębiorstwo ma kilka zakładów pracy, podlegających właściwości różnych wojewódzkich komisyj, właściwa do prowadzenia postępowania jest ta komisja, na której terenie znajduje się siedziba zarządu przedsiębiorstwa, o ile Główna Komisja, ze względu na celowość postępowania, nie przekaże sprawy innej wojewódzkiej komisji.

4. O wyznaczeniu innej komisji, o której mowa w ustępie poprzednim, oraz o wyłączeniu sprawy spod właściwości wojewódzkiej komisji, przewodniczący Głównej Komisji ogłasza w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym, właściwym dla siedziby zarządu przedsiębiorstwa.

5. Wszczęcie postępowania w wyznaczonej wojewódzkiej komisji nastąpić może nie wcześniej, niż po upływie 14 dni od daty ogłoszenia, określonego w poprzednim ustępie.

§ 15. Główna Komisja rozpoznaje:

1) w zespole 7 członków (§ 8):
a) sprawy, w których zgłoszone zostały prawa lub zarzuty, przewidziane w § 32;
b) zażalenia i odwołania od postanowień wojewódzkich komisyj;
c) spory kompetencyjne między wojewódzkimi komisjami;

2) w zespole odwoławczym (§ 9):
odwołania od postanowień Głównej Komisji, określone w § 60;

3) na plenarnym posiedzeniu:
sprawy przekazane w trybie określonym w § 61.

II. Postępowanie.

A. Postępowanie przygotowawcze.

§ 16. Urzędy wojewódzkie (Zarządy Miejskie m. st. Warszawy i Łodzi) oraz izby przemysłowo-handlowe obowiązane są bezzwłocznie sporządzić spisy przedsiębiorstw, położonych na ich terenie działania, a podpadających pod przepis § 14 i przedłożyć je właściwej wojewódzkiej komisji.

§ 17. Na podstawie spisów, określonych w § 16, przewodniczący wojewódzkiej komisji sporządza bezzwłocznie wykazy przedsiębiorstw, które przechodzą lub podlegają przejęciu na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

§ 18. Przewodniczący Głównej Komisji wyda szczegółowe instrukcje, dotyczące sporządzania spisów przedsiębiorstw (§ 16) oraz ich wykazów (§ 17).

§ 19. Wszelkie władze, urzędy i instytucje państwowe oraz samorządowe, wojewódzkie rady narodowe, izby przemysłowo-handlowe, osoby prawne prawa publicznego, wojewódzkie komisje związków zawodowych i związki rewizyjne spółdzielni R. P. mogą składać w wojewódzkich komisjach wnioski o wszczęcie postępowania, dotyczącego przejścia lub przejęcia na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego przedsiębiorstw, określonych w § 14.

§ 20. Wnioski te winny zawierać dokładne określenie nazwy i przedmiotu przedsiębiorstwa, miejsce jego położenia, dane uzasadniające wszczęcie postępowania oraz, w miarę możności, imię i nazwisko właściciela, jego obywatelstwo, narodowość i miejsce zamieszkania. Jeżeli właścicielem jest osoba prawna, należy podać, w miarę możności, imiona i nazwiska członków zarządu oraz udziałowców, ich obywatelstwo, narodowość i miejsce zamieszkania.

§ 21. Wnioski określone w § 19 przewodniczący wojewódzkiej komisji kieruje na posiedzenie niejawne wojewódzkiej komisji, która zarządza wpisanie przedsiębiorstwa do wykazu przedsiębiorstw (§ 17).

§ 22. 1. W przypadku oddalenia wniosku przewodniczący wojewódzkiej komisji zawiadamia o tym wnioskodawcę.

2. Od postanowienia wojewódzkiej komisji oddalającego wniosek służy odwołanie do Głównej Komisji w terminie 7-dniowym od daty doręczenia wnioskodawcy zawiadomienia.

§ 23. Wnioski niewłaściwie skierowane przekaże przewodniczący wojewódzkiej komisji właściwej komisji, zawiadamiając o tym wnioskodawcę.

B. Ogłaszanie wykazów i zgłaszanie zarzutów.

§ 24. Przewodniczący wojewódzkiej komisji ogłasza w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym wykazy przedsiębiorstw, sporządzone w myśl przepisów §§ 17 i 21.

§ 25. 1. Ogłoszenie winno zawierać:

a) nazwę i przedmiot przedsiębiorstwa;
b) miejsce jego położenia;
c) powołanie podstawy prawnej przejścia lub przejęcia ze wskazaniem, na czyją rzecz ma przejść własność przedsiębiorstwa;
d) w miarę możności imię i nazwisko właściciela lub współwłaścicieli przedsiębiorstwa.

2. Nie mają znaczenia prawnego drobne niedokładności w określeniu nazwy lub przedmiotu przedsiębiorstwa, jeżeli z całości ogłoszenia wynika, o jakie przedsiębiorstwo chodzi.

3. W ogłoszeniu należy przytoczyć treść przepisu §§ 27 i 79.

§ 26. Jednocześnie z ogłoszeniem wykazu przewodniczący wojewódzkiej komisji ustanowi nadzór państwowy (§ 77) dla przedsiębiorstw, objętych wykazem, a nie znajdujących się już pod zarządem państwowym, osób prawnych prawa publicznego lub spółdzielni i związków spółdzielni.

§ 27. 1. Instytucje, wymienione w art. 3 ust. 2 ustawy, mogą zgłosić do wojewódzkiej komisji swoje prawa do przedsiębiorstw, objętych wykazem, a właściciele przedsiębiorstw mogą zgłosić zarzuty, że przedsiębiorstwo nie przechodzi albo nie podlega przejęciu na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

2. W imieniu związków samorządu terytorialnego i związków międzykomunalnych oraz wszelkich innych instytucyj, które w związku z wojną, rozpoczętą w dniu 1 września 1939 r., zostały rozwiązane lub utraciły faktyczną możność działania, mogą zgłaszać ich prawa wojewódzkie rady narodowe lub urzędy wojewódzkie, a w imieniu spółdzielni — związki rewizyjne spółdzielni R. P.

§ 28. Prawa lub zarzuty winny być zgłoszone w 30-dniowym terminie od daty ogłoszenia wykazu i poparte, w miarę potrzeby, dowodami.

§ 29. 1. Wykazy przedsiębiorstw, co do których nie zostały zgłoszone w terminie zarzuty, przewodniczący wojewódzkiej komisji przesyła właściwemu ministrowi za pośrednictwem przewodniczącego Głównej Komisji.

2. Do przedsiębiorstw tych stosuje się analogicznie przepis § 61.

§ 30. 1. Właściwy minister ogłasza w Monitorze Polskim wykazy przedsiębiorstw górniczych, przemysłowych, komunikacyjnych i telekomunikacyjnych:

1) przechodzących na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego na zasadzie art. 2 ustawy, a należących do kategorii przedsiębiorstw, wymienionych w art. 3 ust. 1 lit. A pkt 1-9 i 17 oraz lit. C;
2) przejmowanych na własność Państwa na zasadzie art. 3 ust. 1 lit. A pkt 1—10, 12, 15 i 17 oraz lit. C ustawy;
3) wyłączonych spod kompetencji wojewódzkich komisyj na zasadzie § 14 ust. 1.

2. Ogłoszenie winno zawierać dane określone w § 25 ust. 1 oraz przytoczenie treści przepisu §§ 27, 28, 32 i 79.

3. Przepis § 25 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 31. Jednocześnie z ogłoszeniem wykazu minister ustanowi nadzór państwowy dla przedsiębiorstw objętych wykazem, a nie znajdujących się pod zarządem państwowym lub pod zarządem instytucyj, wymienionych w art. 3 ust. 2 ustawy.

§ 32. 1. Prawa i zarzuty co do przedsiębiorstw objętych wykazem określonym w § 30 zgłasza się do Głównej Komisji.

2. Przepisy §§ 27 i 28 stosuje się odpowiednio.

§ 33. 1. O wpłynięciu zgłoszenia praw lub zarzutów (§ 32) przewodniczący Głównej Komisji zawiadomi bezzwłocznie właściwego ministra, a w przypadku zgłoszenia praw przez związki samorządu terytorialnego lub związki międzykomunalne — również Ministra Admini-

stracji Publicznej lub Ministra Ziem Odzyskanych. W sprawach, dotyczących spółdzielni, zawiadamia się właściwego ministra oraz Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P.

2. Termin posiedzenia do rozpoznania zgłoszonych praw lub zarzutów wyznacza się tak, aby między dniem doręczenia zawiadomienia, wskazanego w ust. 1, a dniem wyznaczonego posiedzenia upłynął co najmniej termin 30-dniowy.

C. Postępowanie wyjaśniające.

§ 34. 1. W przypadku zgłoszenia praw lub zarzutów (§ 28) przewodniczący wojewódzkiej komisji wyznaczy termin posiedzenia wojewódzkiej komisji dla ich rozpoznania.

2. Termin posiedzenia winien być wyznaczony tak, by między dniem doręczenia zawiadomienia a terminem posiedzenia upłynęło nie mniej niż 15 dni.

§ 35. O terminie posiedzenia przewodniczący wojewódzkiej komisji zawiadamia:

a) osoby lub instytucje, wymienione w § 27, które zgłosiły prawa lub zarzuty;
b) władzę lub instytucję, która złożyła wniosek o wszczęciu postępowania (§ 19);
c) powiatową radę narodową, a w miastach wydzielonych miejską radę narodową;
d) miejscową radę związków zawodowych;
e) zarządcę przedsiębiorstwa.

§ 36. 1. Zawiadomienie winno zawierać:

a) oznaczenie osoby, władzy lub instytucji, do której jest skierowane, oraz adres;
b) nazwę i przedmiot przedsiębiorstwa;
c) miejsce jego położenia;
d) w miarę możności imię i nazwisko właściciela lub współwłaścicieli oraz miejsce ich zamieszkania;
e) miejsce i termin posiedzenia komisji z wezwaniem do stawiennictwa i z zaznaczeniem, że niestawiennictwo nie wstrzymuje postępowania.

2. Przepis § 25 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 37. 1. Przewodniczący wojewódzkiej komisji ponadto ogłosi w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym o terminie posiedzenia, jeżeli:

a) właściciel przedsiębiorstwa lub osoba zgłaszająca zarzuty nie obrała sobie miejsca zamieszkania dla doręczeń na terenie Państwa Polskiego lub nie ustanowiła pełnomocnika mającego siedzibę w kraju;
b) miejsce zamieszkania właściciela przedsiębiorstwa jest nieznane, a w jego imieniu nie występują osoby wymienione w § 82.

2. Ogłoszenie winno zawierać dane określone w § 35 pkt b) — e).

3. W przypadku ogłoszenia termin posiedzenia winien być wyznaczony tak, by między datą ogłoszenia a terminem posiedzenia upłynęło nie mniej niż 15 dni.

4. W razie odroczenia posiedzenia przewodniczący zespołu wojewódzkiej komisji może ogłosić termin następnego posiedzenia. W tym przypadku odpada obowiązek zawiadomienia obecnych na posiedzeniu. W razie odroczenia posiedzenia nie stosuje się przepisu ust. 1 niniejszego paragrafu.

§ 38. Na posiedzeniu wojewódzkiej komisji mają prawo składać wyjaśnienia, zgłaszać wnioski i dowody, zmierzające do wyjaśnienia sprawy, właściciel przedsiębiorstwa, osoby, władze i instytucje wymienione w § 35 oraz inne osoby, które wykażą swój interes prawny i uznane zostaną przez komisje za zainteresowane w danej sprawie.

§ 39. 1. W posiedzeniach niejawnych wojewódzkiej komisji biorą udział jedynie członkowie komisji, wymienieni w § 11.

2. Przewodniczący wojewódzkiej komisji przed wyznaczeniem terminu posiedzenia, a zespół wojewódzkiej komisji przed wydaniem postanowienia może zarządzić dochodzenie celem wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy.

§ 40. 1. Przewodniczący stwierdza na wstępie posiedzenia prawidłowość jego wyznaczenia i doręczenia zawiadomień (§ 35), a w przypadku określonym w § 37 ust. 1 prawidłowość ogłoszenia terminu posiedzenia oraz obecność członków zespołu rozpoznającego sprawę (§ 11 ust. 3).

2. W razie stwierdzenia braku w tym względzie przewodniczący odracza posiedzenie, wyznaczając termin następnego posiedzenia. Nieobecnych członków komisji zawiadamia przewodniczący o terminie następnego posiedzenia w sposób, jaki uzna za najbardziej celowy.

§ 41. Wojewódzka komisja zarządza przeprowadzenie postępowania dowodowego w takim zakresie, jaki uzna za konieczny dla należytego ustalenia, czy przedsiębiorstwo przechodzi lub podlega przejęciu na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

§ 42. Wszystkie władze, urzędy i instytucje prawa publicznego obowiązane są udzielić wojewódzkiej komisji na jej żądanie potrzebnych wyjaśnień i informacyj.

§ 43. 1. W sprawach, wymagających wiadomości specjalnych, a zwłaszcza na żądanie właściciela przedsiębiorstwa, wojewódzka komisja przeprowadza dowód z przesłuchania biegłych.

2. O ile dowód z przesłuchania biegłych przeprowadzony jest na wniosek właściciela przedsiębiorstwa, przeprowadzenie tego dowodu następuje na koszt wnioskodawcy.

§ 44. W razie konieczności dokonania czynności na terenie podlegającym właściwości innej komisji wojewódzkiej, właściwa komisja może zwrócić się do niej o wykonanie w zakreślonym terminie oznaczonych czynności w drodze pomocy prawnej.

§ 45. 1. Z każdego posiedzenia spisuje się protokół, w którym winny być uwidocznione:

a) data i miejsce posiedzenia komisji;
b) skład osobowy komisji ze wskazaniem

władz lub instytucji, których są delegatami;
c) imiona i nazwiska innych osób ze wskazaniem, w jakim charakterze biorą udział w posiedzeniu;
d) dokładne określenie przedsiębiorstwa, objętego postępowaniem;
e) wyniki i przebieg postępowania dowodowego;
f) treść zapadłego postanowienia z przytoczeniem krótkiego uzasadnienia;
g) oznaczenie czy postanowienie zapadło jednogłośnie, czy też większością głosów.

2. Członkowie komisji, którzy zostali przegłosowani, mogą zgłosić do protokółu swoje zdanie odrębne z uzasadnieniem.

3. Zeznanie świadka winno być na posiedzeniu odczytane i przez niego podpisane.

§ 46. W przypadku wniesienia pozwu o własność przedsiębiorstw, określonych w art. 2 ust. 4 ustawy, przed wydaniem postanowienia przez właściwą komisję o przejściu przedsiębiorstw na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego, komisja zawiesi postępowanie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy, o ile przedsiębiorstwo, będące przedmiotem sporu, nie ulega przejęciu na własność Państwa na mocy art. 3 ust. 1 ustawy.

D. Postanowienia wojewódzkich komisyj.

§ 47. 1. Na podstawie wyniku postępowania wojewódzka komisja wydaje postanowienie:
a) o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu (§ 17) albo
b) o przedstawieniu właściwemu ministrowi wniosku o wydanie orzeczenia o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

2. Komisja w postanowieniu przewidzianym w pkt b) wskaże podstawę prawną przejścia lub przejęcia przedsiębiorstwa. Podstawa ta może być inna od podanej w ogłoszeniu przewidzianym w § 25.

§ 48. Postanowienia zapadają zwykłą większością głosów członków zespołu rozpoznającego sprawę. Głosowanie jest imienne. Członek komisji nie może wstrzymać się od głosowania, przewodniczący głosuje ostatni. W razie równości głosów rozstrzyga zdanie, za którym opowiedział się przewodniczący.

§ 49. 1. Postanowienia, określone w § 47, przewodniczący wojewódzkiej komisji ogłasza bezpośrednio na posiedzeniu zespołu rozpoznającego lub najdalej w terminie 3-dniowym po zamknięciu rozprawy.

2. Ogłoszenie to winno zawierać oznaczenie przedsiębiorstwa (§ 25), sentencję postanowienia wraz z krótkim uzasadnieniem oraz pouczenie o trybie zaskarżenia (§§ 50 i 52).

§ 50. Od postanowień wojewódzkiej komisji mogą właściciele przedsiębiorstw oraz osoby, urzędy i instytucje wymienione w §§ 19 i 27 wnieść odwołanie do Głównej Komisji w zawitym terminie 14-dniowym od daty ogłoszenia postanowienia.

§ 51. 1. O treści postanowienia określonego w § 47 ust. 1 pkt a) przewodniczący wojewódzkiej komisji niezwłocznie zawiadamia właściwego ministra. Postanowienie o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu ogłasza przewodniczący wojewódzkiej komisji w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym, o ile nie wniesione zostało odwołanie (§ 50) i o ile właściwy minister nie skorzystał z wniosku przewidzianego w § 61.

2. Akta spraw, w których zapadło postanowienie, określone w § 47 ust. 1 pkt b), niezaskarżone w trybie § 50, przesyła przewodniczący wojewódzkiej komisji właściwemu ministrowi za pośrednictwem przewodniczącego Głównej Komisji.

E. Odwołanie.

§ 52. Odwołanie wnosi się do wojewódzkiej komisji, która wydała zaskarżone postanowienie. Komisja ta odwołanie wraz z aktami sprawy i ewentualnymi wyjaśnieniami przewodniczącego wojewódzkiej komisji przesyła bezzwłocznie do Głównej Komisji i zawiadamia o wpłynięciu właściwego ministra.

§ 53. Odwołanie winno zawierać: oznaczenie zaskarżonego postanowienia, oznaczenie osoby, która wnosi odwołanie, z podaniem jej adresu oraz zwięzłe wyłożenie podstaw odwołania.

§ 54. 1. Wojewódzka komisja odrzuci odwołanie wniesione po terminie lub wniesione przez osoby nieuprawnione (§ 50).

2. Od postanowienia odrzucającego odwołanie służy zażalenie do Głównej Komisji w terminie 7-dniowym od daty zwrócenia skarżącemu odrzuconego odwołania.

F. Postępowanie przed Główną Komisją.

§ 55. Główna Komisja rozpatruje sprawy na posiedzeniach jawnych z wyłączeniem spraw, określonych w § 15 pkt 1 lit. c) i pkt 3 oraz w §§ 22 i 54, które rozpatrywane są na posiedzeniach niejawnych.

§ 56. Przewodniczący Głównej Komisji zawiadamia pismem za zwrotnym poświadczeniem odbioru osoby, urzędy i instytucje, wymienione w § 35, oraz właściwego ministra o terminie posiedzenia zespołu Głównej Komisji, który rozpatruje odwołania od postanowienia wojewódzkiej komisji, wniesione w trybie § 50, bądź też rozpoznaje prawa lub zarzuty, zgłoszone w trybie § 32.

§ 57. Przepisy §§ 35—48 stosuje się odpowiednio do postępowania przed Główną Komisją.

§ 58. Główna Komisja może uchylić zaskarżone postanowienie wojewódzkiej komisji i przekazać sprawę tej komisji do ponownego rozpoznania albo też zaskarżone postanowienie zatwierdzić lub zmienić.

§ 59. 1. Postanowienia Głównej Komisji ogłasza na posiedzeniu przewodniczący zespołu rozpoznającego sprawę.

2. O treści postanowienia, zapadłego na posiedzeniu niejawnym, przewodniczący zespołu rozpoznającego sprawę zawiadamia właściwą wojewódzką komisję, właściwego ministra oraz osobę, urząd lub instytucję, która wniosła odwołanie.

§ 60. Od postanowienia Głównej Komisji, oddalającego zgłoszone w trybie § 32 prawa lub zarzuty, mogą osoby, urzędy lub instytucje, wymienione w § 27, wnieść odwołanie do zespołu odwoławczego Głównej Komisji w zawitym terminie 14-dniowym od daty ogłoszenia postanowienia (§ 59 ust. 1).

§ 61. 1. Właściwy minister może niezaskarżone postanowienie wojewódzkiej komisji oraz postanowienie Głównej Komisji o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu lub oddalające wniosek o wpisanie do wykazu (§ 22) przekazać Głównej Komisji do ponownego rozpoznania na posiedzeniu plenarnym.

2. Wniosek właściwego ministra winien być skierowany do Głównej Komisji w terminie dwumiesięcznym od daty wydania postanowienia.

3. O skierowaniu wniosku winien właściwy minister zawiadomić wojewódzką komisję, która wydała postanowienie.

§ 62. Przewodniczący Głównej Komisji z własnej inicjatywy lub na wniosek zespołu rozpatrującego sprawę w Głównej Komisji albo zespołu odwoławczego Głównej Komisji występuje do Głównej Komisji o rozstrzygnięcie na posiedzeniu plenarnym wątpliwości, nasuwających się w związku z wykładnią lub stosowaniem przepisów ustawy.

§ 63. Posiedzenia plenarne Głównej Komisji zwołuje przewodniczący Głównej Komisji.

§ 64. Postanowienia Głównej Komisji o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu, przewidzianego w § 17, ogłasza przewodniczący wojewódzkiej komisji w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym, a postanowienia o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu, przewidzianego w § 30, ogłasza właściwy minister w Monitorze Polskim.

III. Orzeczenia Ministra o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

§ 65. 1. Właściwy minister wydaje orzeczenie o przejściu na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego w myśl art. 2 ustawy lub o przejęciu w myśl art. 3 ustawy na własność Państwa przedsiębiorstw na podstawie:

a) wykazów przedsiębiorstw, nadesłanych przez wojewódzkie komisje zgodnie z § 29;
b) wykazów przedsiębiorstw, ogłoszonych zgodnie z § 30 odnośnie przedsiębiorstw, co do których nie zgłoszono praw lub zarzutów w sposób określony w § 32;
c) niezaskarżonych w terminie postanowień wojewódzkich komisyj, wydanych zgodnie z § 48 ust. 1 pkt b);
d) niezaskarżonych postanowień Głównej Komisji lub postanowień zespołu odwoławczego Głównej Komisji, których treścią jest stwierdzenie, że odnośne przedsiębiorstwo przechodzi na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego na zasadzie art. 2 lub ulega przejęciu na własność Państwa na zasadzie art. 3 ustawy;
e) postanowień Głównej Komisji wydanych w trybie przewidzianym w § 61.

2. Jeżeli w sprawie właściwych jest dwóch lub więcej ministrów orzeczenie o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa wydają łącznie właściwi ministrowie.

§ 66. 1. Orzeczenie ministra zawiera:

a) nazwę i przedmiot przedsiębiorstwa;
b) miejsce jego położenia;
c) wskazanie przepisu ustawy, na zasadzie którego orzeczenie zostaje wydane z tym, że w przypadku przewidzianym w § 46 umieszcza się wzmiankę, że przepis ustawy, na którego zasadzie orzeczenie zostaje wydane powołuje się tymczasowo aż do rozstrzygnięcia sporu o własność przedsiębiorstwa;
d) wskazanie na czyją rzecz następuje przejście lub przejęcie przedsiębiorstwa.

2. Przepis § 25 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie.

IV. Wznowienie postępowania.

§ 67. Właściciel przedsiębiorstwa oraz urzędy i instytucje, wymienione w §§ 16 i 19, mogą żądać wznowienia postępowania, zakończonego orzeczeniem ministra o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego lub postanowieniem o skreśleniu przedsiębiorstw z wykazu:

a) jeżeli orzeczenie ministra lub postanowienie komisji zostało oparte na dokumencie podrobionym bądź sfałszowanym lub uzyskane zostało przez czyn karalny;
b) jeżeli wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne, które istniały już przy wydaniu orzeczenia ministra lub postanowienia komisji lub nowe środki dowodowe, o ile okoliczności te i środki w toku postępowania nie były znane komisji i nie mogły być wówczas powołane przez osoby zainteresowane bez ich winy;
c) jeżeli właściciel przedsiębiorstwa znajdujący się poza granicami Państwa Polskiego bez swej winy nie mógł zgłosić zarzutów w trybie przewidzianym niniejszym rozporządzeniem.

§ 68. Wniosek o wznowienie postępowania składa się do Głównej Komisji i nie może być on złożony w terminie późniejszym niż rok od daty ogłoszenia orzeczenia ministra lub postanowienia komisji.

§ 69. Główna Komisja rozpoznaje wniosek w zespole 11 osób (§ 9) i przedstawia go wraz ze swoją opinią właściwemu ministrowi, który orzeka ostatecznie w przedmiocie wznowienia postępowania.

§ 70. Postępowanie wznowione toczy się przed komisją właściwą według przepisów niniejszego rozporządzenia.

V. Przejęcie przedsiębiorstwa.

§ 71. Przedsiębiorstwo przejęte w myśl art. 3 ustawy przechodzi na własność Państwa z dniem ogłoszenia orzeczenia.

§ 72. Jednocześnie z ogłoszeniem orzeczenia o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa w myśl art. 2 lub 3 właściwy minister zarządzi objęcie przedsiębiorstwa i wyznaczy w tym celu odpowiednie osoby lub organizacje gospodarcze.

§ 73. 1. Wyznaczone osoby lub organizacje gospodarcze (§ 72) ogłoszą w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym termin sporządzenia protokółu zdawczo-odbiorczego przedsiębiorstwa, objętego orzeczeniem ministra (§ 66).

2. Ogłoszenie winno zawierać:

a) nazwę i przedmiot przedsiębiorstwa;
b) miejsce jego położenia;
c) w miarę możności imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania właściciela lub współwłaścicieli;
d) miejsce i termin sporządzenia protokółu zdawczo-odbiorczego;
e) wezwanie właściciela przedsiębiorstwa do stawienia się w czasie i miejscu, wyznaczonym do sporządzenia protokółu zdawczo-odbiorczego.

3. Przepis § 25 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 74. Protokół zdawczo-odbiorczy sporządza w 4-ch egzemplarzach osoba lub organizacja gospodarcza, określona w § 72, z osobą pod zarządem której znajduje się przejmowane przedsiębiorstwo. Jeżeli w sporządzeniu powyższego protokółu bierze udział właściciel przedsiębiorstwa, może on do protokółu zgłosić swoje uwagi i zarzuty. Osoba lub organizacja gospodarcza, sporządzająca protokół, winna w miarę możności w protokóle oświadczyć się co do zgłoszonych uwag i zarzutów.

§ 75. 1. Protokół zdawczo-odbiorczy powinien zawierać:

a) powołanie się na ogłoszenie, określone w § 73, z podaniem daty Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego, w którym ogłoszenie nastąpiło;
b) dokładny opis przedsiębiorstwa;
c) wymienienie wszystkich składników majątkowych przedsiębiorstwa;
d) opis urządzeń technicznych przedsiębiorstwa;
e) spis inwentarza przedsiębiorstwa;
f) prawa i zobowiązania przedsiębiorstwa.

2. O ile w przedsiębiorstwie znajdują się składniki majątkowe (np. maszyny, urządzenia), które zostały przeniesione do tego przedsiębiorstwa bez tytułu prawnego po dniu 1 września 1939 r. z innego przedsiębiorstwa lub od osoby nie podpadającej pod przepis art. 2 ust. 1 i 3 ustawy, należy o tym uczynić odpowiednią wzmiankę w protokóle zdawczo-odbiorczym.

3. Wzmianka ta winna zawierać szczegółowe wymienienie składników majątkowych, ich opis oraz wskazanie, skąd, kiedy i na jakiej zasadzie składniki te zostały do przedsiębiorstwa wniesione. Właściciele tych składników majątkowych otrzymują odszkodowanie na tych samych zasadach, co wierzyciele przedsiębiorstwa (art. 6 ust. 2 ustawy).

4. Właściciele składników majątkowych, określonych w ust. 2 niniejszego paragrafu, mogą brać udział w sporządzaniu protokółu zdawczo-odbiorczego (§ 74).

§ 76. Z chwilą przejęcia przedsiębiorstwa ustaje ustanowiony nad nim nadzór państwowy.

VI. Nadzór państwowy.

§ 77. 1. Wprowadzony na podstawie § 27 lub § 31 nadzór państwowy nad przedsiębiorstwem powołany jest do strzeżenia majątku przedsiębiorstwa. Czynności zwykłego zarządu przedsiębiorstwa oraz prowadzenie przedsiębiorstwa w ramach normalnej gospodarki należą do osób, które te czynności wykonywały przed ustanowieniem nadzoru państwowego.

2. Koszty nadzoru państwowego obciążają Skarb Państwa.

VII. Przepisy końcowe.

§ 78. 1. Właściciel przedsiębiorstwa, który bierze udział w postępowaniu, toczącym się na zasadzie niniejszego rozporządzenia, obowiązany jest obrać sobie miejsce zamieszkania dla doręczeń na terenie Państwa Polskiego lub ustanowić pełnomocnika, mającego siedzibę w kraju.

2. W razie nieobrania takiego miejsca zamieszkania lub nieustanowienia pełnomocnika wszelkie wezwania i zawiadomienia, nie podlegające ogłoszeniu w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia, pozostawia się w aktach. Pozostawienie to ma skutki doręczenia.

§ 79. Uprawnienia, przysługujące na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia właścicielowi przedsiębiorstwa, przysługują w razie jego nieobecności krewnym w linii prostej (zstępnym i wstępnym, również dzieciom nieślubnym), rodzeństwu, dzieciom rodzeństwa, małżonkowi, osobom, sprawującym zarząd przedsiębiorstwa nieobecnego właściciela oraz udziałowcom i akcjonariuszom spółek handlowych.

§ 80. Zarządy osób prawnych, będących właścicielami przedsiębiorstw, przejętych na własność Państwa, reprezentują interesy tych osób prawnych do czasu wypłaty odszkodowania za przejęte przedsiębiorstwo.

§ 81. 1. W postępowaniu, określonym niniejszym rozporządzeniem, mają odpowiednie zastosowanie art. 9—11, 12 ust. 1, 2 i 5, 14 ust. 1 i 2, 20—23, 25—30, 34, 36—43, 49—67, 81, 96 ust. 2, 105 ust. 1 i 2, 106, 108, 109 ust. 1 i 3 i 111 ust. 1 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym.

2. Główna Komisja i wojewódzkie komisje według swobodnego uznania mogą uwzględniać prośby o przywrócenie terminu do zgłoszenia praw lub zarzutów (§ 27) wniesione po terminie siedmiodniowym, przewidzianym w art. 41 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym.

§ 82. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1946 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 114) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1946 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1946 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 241).

§ 83. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrom: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu, Aprowizacji i Handlu, Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych, Sprawiedliwości, Żeglugi i Handlu Zagranicznego, Komunikacji, Zdrowia, Informacji i Propagandy, Leśnictwa, Odbudowy, Pracy i Opieki Społecznej, Poczt i Telegrafów oraz Spraw Zagranicznych.

§ 84. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Bieniek

Minister Przemysłu:
Hilary Minc

Minister Aprowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Żaruk-Michalski

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski

Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski

Minister Zdrowia:
Franciszek Litwin

Minister Informacji i Propagandy:
Feliks Widy-Wirski

Minister Leśnictwa:
Stanisław Tkaczow

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Adam Kuryłowicz

Minister Poczt i Telegrafów:
Józef Putek

Minister Spraw Zagranicznych:
Wincenty Rzymowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 62 z dnia 19 lutego 1947 r.).

20

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Ziem Odzyskanych, Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych, Żeglugi i Handlu Zagranicznego oraz Odbudowy

z dnia 28 stycznia 1947 r.

w sprawie tworzenia osad rybackich.

Na podstawie art. 20 i 46 dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 279) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na tworzenie osad rybaków morskich przeznacza się nieruchomości w miejscowościach, położonych na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska w 3-kilometrowym pasie przybrzeżnym wzdłuż wybrzeży morskich, Zalewu Świeżego (Wiślanego), Zalewu Szczecińskiego oraz przy ujściu Wisły z odnogami od śluzy w Łożyskach.

§ 2. Morskie urzędy rybackie sporządzą wykazy nieruchomości, przeznaczonych na osadnictwo rybaków morskich w miejscowościach, położonych na obszarze określonym w § 1.

Wykazy, o których mowa w ustępie poprzedzającym, zatwierdza wojewoda.

§ 3. Do otrzymania osady (działki) rybackiej uprawniona jest osoba, która wykonuje lub zamierza wykonywać rybactwo morskie lub zawód z nim związany.

§ 4. Za osoby, trudniące się zawodem, związanym z rybactwem morskim, uważa się pracowników stoczni rybackich, zakładów konser-

wacji ryb i przetwórstwa rybnego, warsztatów sieciarskich i sprzętu rybackiego oraz wytwórni beczek i opakowań dla potrzeb rybactwa i przetwórstwa rybnego.

§ 5. Osoba, ubiegająca się o osadę (działkę) rybacką, powinna wykazać się zaświadczeniem właściwego morskiego urzędu rybackiego stwierdzającym, że odpowiada wymogom, przewidzianym w §§ 3 i 4.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka
Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik
w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Bolesław Podedworny
Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski
Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 66 z dnia 19 lutego 1947 r.).

21

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 2 stycznia 1947 r.

o zmianie organizacyjnej w Centrali Ministerstwa

(L. dz. G. M. 8/47).

Wydział Personalny, wchodzący w skład Departamentu I według dotychczasowej organizacji Ministerstwa Odbudowy, włącza się obecnie do Gabinetu Ministra jako Wydział 3.

Minister:
M. Kaczorowski

22

ZARZĄDZENIA MINISTRA ODBUDOWY

w sprawie projektów prawodawczych innych ministerstw.

I

z dnia 30 stycznia 1946 r.

(L. Dz. G. M. 6/46).

Do
Ob. Ob. Dyrektorów Departamentu I, II i III, Biura Zakł. i Urządzeń Użyteczn. Publiczn., Centralnego Zarządu Zrz. Prz. Budowlan., Głównego Urzędu Planowania Przestrzennego.

Projekty prawodawcze (ustaw, dekretów, rozporządzeń, zarządzeń) innych ministerstw, przesyłane Ministerstwu Odbudowy do uzgodnienia, są zawsze sprawami terminowymi i pilnymi; szczególnie charakter ten mają one obecnie w okresie porządkowania i przebudowy stanu prawnego, gdy stosuje się możliwie uproszczony tryb postępowania.

Z drugiej strony należy podkreślić, że zawsze są to sprawy ważne, gdyż mają regulować pewien, choćby najmniejszy, odcinek życia, stwarzać prawa i obowiązki obywateli; mogą ułatwić i ulepszyć, lecz mogą też i utrudnić niepotrzebnie życie, jeśli zostały źle przemyślane. Celowym i potrzebnym jest, by z projektami nowego prawa mogło się zapoznać i wypowiedzieć się co do nich możliwie szerokie grono ludzi życiowo i fachowo z daną dziedziną obeznanych. Ponadto każda gałąź administracji państwowej powinna, w miarę swego fachowego zainteresowania, projekty takie rozpatrzyć i uzgodnić ze swymi zadaniami.

Mając to na celu i w miarę swoich możliwości — Wydział Prawny przesyła otrzymane projekty wszystkim komórkom Ministerstwa, które, zależnie od treści projektów, mogłyby być zainteresowane. Jeśli wypowiedzieć się ma więcej niż jedna komórka Ministerstwa, projekt przesyłany jest przy „karcie obiegowej"; przyśpiesza to załatwienie, gdyż projekt przechodzi bezpośrednio z jednej komórki do drugiej (bez każdorazowego przesyłania do Wydziału Prawnego), a ponadto umożliwia wypowiedzenie się co do projektu po zapoznaniu się z opinią pokrewnych komórek, które przedtem projekt otrzymały.

Wydział Prawny, skrępowany krótkimi terminami dla wypowiedzenia się, przy nadawaniu biegu projektom wewnątrz Ministerstwa zmuszony jest wyznaczać terminy jeszcze krótsze, z reguły parodniowe; terminy te tym niemniej

muszą być zachowane, jeżeli uzgadnianie projektów ma swój cel osiągnąć.

Z uwagi na to, że praktyka z zakresu uzgadniania projektów wykazała częste niedociągnięcia, nie pozwalające na sformułowanie w porę właściwego stanowiska Ministerstwa wobec projektu — proszę Ob. Ob. Dyrektorów o przestrzeganie, by:

1) sprawy projektów prawodawczych (legislacje) były traktowane jako wyjątkowo **ważne i pilne** i jako takie przydzielane do opracowania, opracowywane oraz wysyłane **niezwłocznie po otrzymaniu** przez właściwego urzędnika (poza kolejnością);
2) czas opracowania opinii był dostosowany do ogólnego terminu, podanego na „karcie obiegowej" w ten sposób, by i pozostałe komórki Ministerstwa miały możność zapoznania się z projektem (termin oznaczony na „karcie obiegowej" określa dzień zwrotu aktów Wydziałowi Prawnemu **po wypowiedzeniu się wszystkich** zainteresowanych komórek Ministerstwa, wymienionych na „karcie obiegowej").

   Z reguły przy pewnej orientacji nie ma trudności w szybkim zajęciu stanowiska wobec projektu, gdyż Ministerstwo Odbudowy jako fachowe, zainteresowane jest w większości projektów tylko fragmentarycznie lub ubocznie;
3) dla przyśpieszenia obiegu opinia o projektach lub uwagi do nich z reguły były pisane **odręcznie** (czytelnie). W razie braku uwag należy to na „karcie obiegowej" zaznaczyć (np. „bez uwag, zastrzeżeń"); adnotacja taka, jak i opinia, powinna być podpisana przez właściwego przełożonego;
4) zgłaszane uwagi powiązane były z właściwymi przepisami projektu, a w miarę możności sformułowane w postaci poprawek do projektowanych przepisów;
5) czas otrzymania i wysłania projektu był odnotowywany w odpowiednich rubrykach „kart obiegowych";
6) kancelarie bez zwłoki przesyłały akty bezpośrednio do kolejnej komórki Ministerstwa, oznaczonej na „karcie obiegowej" (bez każdorazowego zwracania akt Wydziałowi Prawnemu). Wydziałowi Prawnemu przesyła akta ostatnia komórka, wymieniona na „karcie obiegowej".
7) **wszystkie** otrzymane z zewnątrz projekty prawodawcze oraz inne pisma, wiążące się z takimi projektami, kancelaria główna przesyła **natychmiast** po otrzymaniu **do Gabinetu Ministra;**
8) w razie zawiadomienia o konferencji (komisji) dla uzgodnienia projektu, komórka, która ma uwagi do projektu, **obowiązana jest zgłosić na „karcie obiegowej" swego przedstawiciela,** który weźmie udział w posiedzeniu. Kilka zainteresowanych komórek może po wzajemnym porozumieniu zgłosić wspólnego przedstawiciela dla obrony swoich zastrzeżeń.

Delegowanie przedstawiciela może być konieczne również wówczas, kiedy zależy na utrzymaniu dotychczasowego projektu, a zachodzi obawa, że projekt może być zmieniony na żądanie innych ministerstw.

Gabinet Ministra (Wydział Prawny) będzie brał udział w posiedzeniach (niezależnie od przedstawicieli fachowych komórek) tylko w miarę uznania potrzeby, w sprawach szczególnie ważnych lub trudnych pod względem prawnym.

Wszystkie akta, dotyczące projektów prawodawczych innych ministerstw, będą zaopatrzone adnotacją: „Legislacja — pilne".

Proszę Ob. Ob. Dyrektorów o zapoznanie z treścią niniejszego zarządzenia podległych urzędników referendarskich i spowodowanie stosownego pouczenia właściwych urzędników kancelaryjnych.

w/z Minister:

Inż. J. Żakowski

Podsekretarz Stanu

II

z dnia 31 stycznia 1947 r.
(L. dz. G. M. 445/W. 2/47).

Do

Ob. Ob. Dyrektorów Departamentów, Biur, Centralnego Zarządu Zrzeszeń Przedsiębiorstw Budowlanych, Komisarzy: Odbudowy Wsi, Przemysłu Budowlanego, Sprzętu Budowlanego, Dyrektorów Głównego Urzędu Planowania Przestrzennego, Instytutu Badawczego Budownictwa, Prezesa Komisji Normalizacyjnej Budownictwa.

Przypominając powyższe zarządzenie stwierdzam, że nie było ono w ciągu ubiegłego roku w pełni wykonywane. Traktowanie projektów prawodawczych na równi z innymi sprawami do załatwienia i nieprzestrzeganie terminów utrudniło w szeregu przypadków ochronę interesów Ministerstwa.

Podkreślam raz jeszcze zasadniczą ważność tych spraw i ich wyjątkowy charakter. Ocena zainteresowania Ministerstwa projektem prawodawczym (nawet na pierwszy rzut oka nie wiążącym się z zadaniami Ministerstwa) możliwa jest dopiero po ustosunkowaniu się doń wszystkich komórek Ministerstwa, których projekt mógłby dotyczyć. Dlatego nawet przy najkrótszych terminach wszyscy zainteresowani muszą się z projektem zapoznać. Czas na manipulacje kancelaryjne musi być bezwzględnie ograniczony do minimum.

Nakładam na Ob. Ob. Dyrektorów (Komisarzy, Prezesa) obowiązek osobistego dopilnowania należytego załatwiania spraw legislacyjnych.

Niestosujący się do zarządzenia będą pociągani do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Minister:

M. Kaczorowski

23

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 22 lutego 1947 roku.

w sprawie ustalenia zasad gospodarowania kredytami Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1947.

(L. dz. B. F. 1121/2/47).

Ustalam następujące zasady odnośnie gospodarowania kredytami Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1947 w Części 21 — Ministerstwo Odbudowy.

CZĘŚĆ I — ZARZĄDZENIA OGÓLNE

A. Podział kredytów.

1. Kredyty Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1947 będące w dyspozycji Ministerstwa Odbudowy dzielą się na: kredyty skarbowe, kredyty bankowe, środki własne i kredyty zagraniczne.

2. Kredyty skarbowe przyznawane być mogą na odbudowę, budowę i rozbudowę obiektów państwowych (rządowych), samorządowych, organizacyj społecznych i politycznych, prywatnych — przejętych pod zarząd państwowy w myśl dekretu o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 281 z 1945 r.) — oraz pewnych kategorii zagród wiejskich.

Kredyty skarbowe dzielą się na dotacyjne i zwrotne.

Kredyty przyznane na odbudowę, budowę i rozbudowę obiektów stanowiących własność Skarbu Państwa — z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych — są dotacyjne. Wszelkie inne kredyty należy traktować, do czasu uregulowania tej sprawy w drodze specjalnych przepisów, jako zwrotne.

Zwrotne kredyty skarbowe udzielane są na odbudowę, budowę i rozbudowę tych obiektów, co do których ważny interes państwowy nakazuje przyznanie szczególnie dogodnych warunków.

Szczegółowe zasady przyznawania zwrotnych kredytów skarbowych, forma ich zabezpieczenia oraz warunki spłaty zostaną uregulowane specjalnym zarządzeniem wydanym w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania. Projekt tego zarządzenia przygotuje Biuro Finansowe w porozumieniu z Gabinetem Ministra i zainteresowanymi Departamentami.

3. Kredyty bankowe przyznawane są poszczególnym kredytobiorcom zgodnie z obowiązującymi zarządzeniami, okólnikami i instrukcjami odnośnie poszczególnych rodzajów:

a) na budownictwo mieszkaniowe o charakterze społecznym — instrukcja z dnia 15.IV.1946 r. w sprawie akcji kredytowania budowy i odbudowy mieszkań społecznych,
b) na budownictwo mieszkaniowe o charakterze ogólnym — instrukcja z dnia 30.III.1946 r. w sprawie akcji kredytowo-budowlanej w miastach,
c) na odbudowę zagród wiejskich — instrukcja Naczelnego Komisarza Odbudowy Wsi z dnia 4.VII.1946 r. w sprawie akcji kredytowej w pasie zniszczeń oraz instrukcja Ministerstwa Odbudowy z dnia 23.IX.1946 r. w sprawie kredytowania odbudowy zagród.

Polecam Biuru Finansowemu przygotowanie w porozumieniu z Gabinetem Ministra i właściwymi Departamentami projektów uregulowania zasad przyznawania kredytów bankowych tym kredytobiorcom, którzy nie zostali objęci wymienionymi instrukcjami, a w szczególności odnośnie:

a) budownictwa mieszkaniowego pracowniczego,
b) przedsiębiorstw i zakładów użyteczności publicznej,
c) budownictwa w państwowych majątkach rolnych,
d) państwowego przemysłu materiałów budowlanych,
e) budownictwa innego (organizacyj społeczno-politycznych, magazyny i składy, hotele).

4. Środki własne inwestorów objęte planem Ministerstwa Odbudowy będą zużywane na cele przewidziane planem i kontrolowane przez agendy Ministerstwa w trybie specjalnym, jaki zostanie ustalony w odrębnych zarządzeniach.

5. Kredyty zagraniczne będą przyznawane zgodnie z odpowiednimi umowami zawartymi z zagranicznymi dostawcami oraz w myśl specjalnych zarządzeń i instrukcyj odnośnie sposobu udzielania kredytów na poszczególne cele inwestycyjne.

B. Ustalanie i konstrukcja planu.

6. Zatwierdzony przeze mnie na wniosek Departamentu Polityki Budowlanej roczny plan inwestycyjny zawiera wykaz obiektów remontowanych względnie budowanych z podaniem kredytów preliminowanych na poszczególne obiekty lub ich grupy.

7. Rozdzielniki kredytów w ramach planu rocznego, obejmujące wykaz robót, zatwierdzo-

nych do wykonania przez poszczególne agendy terenowe Ministerstwa, są rozsyłane do tych agend oraz do Departamentów i Biur technicznych Centrali przez Departament Polityki Budowlanej.

8. Wprowadzenie nowych obiektów do planu lub skreślenie figurujących może nastąpić w razie niezbędnej potrzeby na wniosek właściwego Departamentu lub Biura, uzgodniony z Departamentem Polityki Budowlanej. Wniosek podlega akceptacji mojej lub upoważnionego Podsekretarza Stanu.

Ewidencję zmian planu prowadzi Departament Polityki Budowlanej.

Właściwe Departamenty lub Biura zawiadamiają agendy terenowe o dokonanych zmianach.

9. Zmiany zakresu prac przy robotach objętych planem dokonywują w granicach do 50% sumy przeznaczonej na dany obiekt właściwe Departamenty lub Biura techniczne po uprzednim powiadomieniu Departamentu Polityki Budowlanej i wprowadzeniu przezeń zmian w planie.

Większe zmiany dokonywane są w trybie przewidzianym w p. 8.

10. W odniesieniu do inwestycyj budowlanych innych resortów państwowych (szkolnictwo, służba zdrowia, opieka społeczna itp.) zmiany planu dokonywane są w trybie przewidzianym w p. 8 i 9, w porozumieniu z właściwym resortem.

C. Wykorzystywanie kredytów w ramach planu

11. Podstawą do otwierania i uruchamiania kredytów inwestycyjnych na poszczególne cele budowlane jest plan sfinansowania inwestycyj, dzielący się na poszczególne tytuły (działy, rozdziały i paragrafy).

12. W poszczególnych tytułach planu mogą być tworzone rezerwy celem właściwego zharmonizowania akcji finansowania z potrzebami odbudowy.

Rezerwy te ustala Departament Polityki Budowlanej w porozumieniu z Gabinetem Ministra, Biurem Finansowym i zainteresowanymi Departamentami.

13. Dyspozycja kredytami inwestycyjnymi wymienionymi w Części II niniejszego zarządzenia należy do Dyrektorów Departamentów, Biur i równorzędnych jednostek organizacyjnych (zwanych w dalszym ciągu niniejszego zarządzenia Dyrektorami).

Przez dyspozycję kredytami rozumie się uprawnienie do występowania do Biura Finansowego w formie rozdzielników lub wniosków indywidualnych o uruchomienie, przekazanie lub asygnowanie kredytu z danego tytułu planu inwestycyjnego.

Dyrektorzy mogą upoważnić do dysponowania kredytami specjalnych urzędników. O upoważnieniu takim Dyrektorzy zawiadamiają Biuro Finansowe.

W wypadku wystąpienia o asygnowanie, każdy dowód rachunkowy winien być sprawdzony pod względem formalnym, rzeczowym i rachunkowym przez właściwe Departamenty i akceptowany przez Dyrektora lub upoważnionego urzędnika.

14. Dyspozycja sumami rezerwowymi należy do mnie lub upoważnionego przeze mnie Podsekretarza Stanu.

Ewidencję zmian w planie, wynikającą z rozdysponowania sum rezerwowych, prowadzi Departament Polityki Budowlanej, który zawiadamia o nich zainteresowane jednostki organizacyjne Ministerstwa.

Wnioski jednostek organizacyjnych Ministerstwa o zaangażowanie sum rezerwowych na inwestycje dla instytucyj i organizacyj politycznych i społecznych winny być przedkładane w trybie ustalonym w p. 8 i uzgodnione ponadto z Gabinetem Ministra.

15. Biuro Finansowe, na podstawie otrzymanych rozdzielników i wniosków o przekazanie, uruchamia kredyty w bankach do dyspozycji poszczególnych agend lub kredytobiorców.

O wykonanej dyspozycji Biuro Finansowe zawiadamia zainteresowane agendy, względnie kredytobiorców oraz właściwy Departament.

16. Każdy Departament, Biuro względnie równorzędna jednostka organizacyjna prowadzi wewnętrzną kontrolę uruchomionych kredytów oraz ewidencję ich rozdysponowania.

17. Wszelkie zawiadomienia o przyznanych kredytach winny być uzgodnione z Biurem Finansowym przed ich wysłaniem. Odpisy zawiadomień przesyła się do Biura Finansowego. Wzór zawiadomienia przygotuje Biuro Finansowe.

18. Wszelkie wnioski o przeniesienie kredytów z jednego tytułu planu na drugi (virement) zainteresowane Departamenty przesyłają do Biura Finansowego po uzgodnieniu z Departamentem Polityki Budowlanej. Kredyty na pokrycie ewentualnych przeniesień nie mogą być rozdysponowane. Wnioski powyższe są nieodwołalne i nie mogą ulegać zmianom.

W wypadkach wyjątkowych odwołanie wniosku o przeniesienie (virement) może nastąpić na podstawie mojej decyzji po zreferowaniu sprawy przez zainteresowanego Dyrektora i Dyrektora Biura Finansowego.

CZĘŚĆ II — ZARZĄDZENIA SZCZEGÓŁOWE

19. Kredytami w Dziale 1 — Odbudowa Warszawy — i w Dziale 2 — Odbudowa Miast — dysponują:

a) Kredytami skarbowymi w Rozdziałach:
   1. Budownictwo mieszkaniowe (z wyjątkiem § 4 — pracownicze),
   2. Budownictwo szkolne,
   3. Zdrowie,
   4. Opieka społeczna,
   5. Kulturalne,

6. Bezpieczeństwo,
7. Sądowe,
8. Budownictwo służby skarbowej,
9. Budownictwo różnych urzędów,
10. Budownictwo organizacyj społecznych i politycznych,
12. Budownictwo magazynów i składów towarowych,
13. Zabezpieczenie zabytków,
14. Roboty rozbiórkowo-porządkowe,
15. Ulice i roboty inżynieryjne,

oraz kredytami bankowymi w Rozdziałach:

9. Budownictwo różnych urzędów,
10. Budownictwo organizacyj społecznych i politycznych,
12. Budownictwo magazynów i składów towarowych.

dysponuje Dyrektor Departamentu Budownictwa;

b) kredytami skarbowymi w Rozdziale 1 — Budownictwo mieszkaniowe — § 4 — pracownicze — oraz kredytami bankowymi w Rozdziale 1 — Budownictwo mieszkaniowe — **dysponuje Dyrektor Departamentu Polityki Budowlanej;**

c) kredytami w Rozdziale 11 — Przedsiębiorstwa użyteczności publicznej — **dysponuje Dyrektor Biura Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej;**

d) kredytami w Rozdziale 16 — Grobownictwo — **dysponuje Dyrektor Departamentu Administracji Budowlanej.**

20. Kredytami w Dziale 3 — Odbudowa Wsi —

a) kredytami w Rozdziałach:

1. Zagrody wiejskie,
2. Budownictwo szkolne,
3. Budownictwo oświaty rolniczej,
4. Budownictwo służby zdrowia,
   § 3 — Ośrodki Zdrowia,
6. Budownictwo opieki społecznej,
7. Budownictwo organizacyj społecznych i politycznych,
8. Ulice i roboty inżynieryjne,
9. Budownictwo majątków publicznych i stacji doświadczalnych,
   § 1 — Budownictwo majątków publicznych —

dysponuje Naczelny Komisarz Odbudowy Wsi;

b) kredytami w Rozdziałach:

4. Budownictwo służby zdrowia,
   § 1 — Szpitale,
   § 2 — Uzdrowiska,
   § 4 — Instytuty,
   § 5 — Sanatoria.
5. Budownictwo służby weterynaryjnej,
9. Budownictwo majątków publicznych i stacji doświadczalnych,
   § 2 — Budownictwo stacji doświadczalnych —

dysponuje Dyrektor Departamentu Budownictwa.

21. Kredytami w Dziale 4 — Przemysł Budowlany — **dysponuje Dyrektor Departamentu Przemysłu Budowlanego.**

22. Kredytami w Dziale 5 — Budownictwo doświadczalne i studia —

a) kredytami w Rozdziale 1 — Budownictwo doświadczalne —
   § 1 — Budownictwo wiejskie —

dysponuje Naczelny Komisarz Odbudowy Wsi,

§ 2 — Budownictwo miejskie —

dysponuje Dyrektor Departamentu Budownictwa.

b) kredytami w Rozdziale 2 — Studia techniczne — **dysponuje Dyrektor Departamentu Polityki Budowlanej.**

23. Kredytami w Dziale 6 — Ośrodki szkolenia — **dysponuje Dyrektor Departamentu Polityki Budowlanej.**

CZĘŚĆ III — SPRAWOZDAWCZOŚĆ

24. Do dnia 5 każdego miesiąca Departamenty i równorzędne jednostki organizacyjne winny uzgodnić pozostałości kredytów za okres ubiegły z Biurem Finansowym.

25. Do dnia 10 każdego miesiąca Departamenty składają do Departamentu Polityki Budowlanej sprawozdania z rozdysponowania kredytów na poszczególne cele za okres ubiegły. Sprawozdania te winny być uzgodnione z Biurem Finansowym i przesłane w odpisie do Gabinetu Ministra.

26. Sprawozdawczość z wykonania planu prowadzą Departamenty i Biura techniczne według jednolitych wzorów ustalonych w porozumieniu z Departamentem Polityki Budowlanej i Gabinetem Ministra. Terminy i zakres sprawozdań zostaną ustalone dodatkowo. Sprawozdania te przesyłane będą do Departamentu Polityki Budowlanej i do Gabinetu Ministra.

27. Na podstawie sprawozdań przewidzianych w p. 26 Departament Polityki Budowlanej przedkłada sprawozdania z wykonania planu mnie i Podsekretarzom Stanu.

Minister:

M. Kaczorowski

24

ZARZĄDZENIE WEWNĘTRZNE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 5 marca 1947 r.

w sprawie postępowania przy zaopatrzeniu urzędów i instytucji Ministerstwa Odbudowy w materiały reglamentowane.

(L. dz. G. M. 1122/W1/47).

Zaopatrywanie urzędów i instytucji Ministerstwa Odbudowy w materiały reglamentowane odbywa się w sposób następujący:

I. Centrala i instytucje Ministerstwa składają zapotrzebowania należycie uzasadnione i udokumentowane do właściwych Departamentów. W tym celu dzieli się materiały na trzy grupy niezbędne dla:

a) wykonawstwa budowlanego,
b) produkcji materiałów budowlanych,
c) celów administracyjno-gospodarczych, tj. należytego funkcjonowania biur, zaopatrzenia pracowników itp.

II. Poszczególne Departamenty załatwiają sprawy zaopatrzenia według następującego schematu:

Departament I — Ogólny zaopatruje:

1. w artykuły dla celów gospodarczych, jak kożuchy, materiały tekstylne:

a) pracowników Ministerstwa, biur Centralnego Zarządu Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Komisarzy dla spraw Przemysłu i Sprzętu Budowlanego, Głównego Urzędu Planowania Przestrzennego oraz Naczelnego Komisarza Odbudowy Wsi, a ponadto pracowników Instytutu Badawczego Budownictwa i Komisji Normalizacyjnej Budownictwa,
b) Dyrekcje Odbudowy oraz Wydziały Odbudowy w Urzędach Wojewódzkich dla rozdziału między pracowników resortu odbudowy I i II instancji oraz Biuro Odbudowy Stolicy,
c) Główny Urząd Planowania Przestrzennego dla rozdziału między pracowników jego jednostek terenowych.

2. W papier kancelaryjny i techniczny: biura Ministerstwa, Naczelnego Komisarza Odbudowy Wsi, Centralnego Zarządu Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Komisarzy dla Spraw Przemysłu i Sprzętu Budowlanego, Instytutu Badawczego Budownictwa, Komisji Normalizacyjnej Budownictwa oraz za ich pośrednictwem biura właściwych jednostek terenowych.

Departament III Budownictwa

zaopatruje w materiały budowlane:

1. Dyrekcje Odbudowy i Wydziały Odbudowy w Urzędach Wojewódzkich, te ostatnie z kolei zaspakajają potrzeby terenu w ramach potrzeb budownictwa bezpośredniego oraz w ramach akcji specjalnej odbudowy wsi.

2. Przemysł budowlany na inwestycje własne — za pośrednictwem Departamentu IV.

Departament IV — Przemysłu Budowlanego

zaopatruje zakłady oraz instytucje podległe: Centralnemu Zarządowi Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Komisarzowi dla Spraw Przemysłu Budowlanego, Komisarzowi do Spraw Sprzętu Budowlanego, Centralę Materiałów Budowlanych, Społeczne Przedsiębiorstwo Budowlane oraz wszelkie inne zakłady przemysłu budowlanego niepaństwowego:

1) w surowce niezbędne dla produkcji,
2) w środki pomocnicze i artykuły reglamentowane, jak opony, benzyna itp., niezbędne dla funkcjonowania Centrali Ministerstwa Odbudowy, Centralnych Zarządów Przemysłu oraz ich agend terenowych,
3) w materiały tekstylne i inne artykuły zaopatrzenia, wynikające z umów zbiorowych,
4) w materiały budowlane, przeznaczone na budowę, odbudowę i rozbudowę zakładów, z ilości materiałów przydzielonych przez Departament III, Departamentowi IV na inwestycje w przemyśle budowlanym.

III. Departamenty upoważnione do rozdziału sporządzają zapotrzebowania zbiorcze na poszczególne grupy towarów na podstawie otrzymanych zgłoszeń właściwych jednostek organizacyjnych. Zapotrzebowania te przesyłają do Departamentu III, który opracowuje zapotrzebowanie ogólne Ministerstwa i skierowuje je do Centralnego Urzędu Planowania. Departament ten jest komórką reprezentującą Ministerstwo Odbudowy wobec Centralnego Urzędu Planowania w dziale zaopatrzenia i jest odpowiedzialny za:

a) terminowe zgłaszanie wniosków — zapotrzebowań do Centralnego Urzędu Planowania;
b) terminowe rozsyłanie instrukcji Centralnego Urzędu Planowania do Departamentów w sprawie zapotrzebowań;
c) przygotowanie materiałów dla uzasadnienia zapotrzebowań Ministerstwa Odbudowy na posiedzeniach Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, korzystając w tym względzie ze współpracy właściwych Departamentów;
d) uzasadnienie zgłoszonych wniosków na konferencjach w Centralnym Urzędzie

Planowania, przy czym Departament III obowiązany jest zawiadamiać właściwe Departamenty o terminach konferencji oraz przypozwać do współdziałania ich przedstawicieli. Dyrektorzy zainteresowanych Departamentów wyznaczą stałych łączników do współpracy z Departamentem III.

IV. Uzyskane z Centralnego Urzędu Planowania przydziały podlegają rozdziałowi na konferencjach w Ministerstwie z udziałem przedstawicieli zainteresowanych Departamentów I, III i IV, przy czym Departament III odpowiedzialny jest za dokładne poinformowanie przedstawicieli Departamentów o zasadach i warunkach rozdziału ustalonych przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów, Centralny Urząd Planowania, względnie inną miarodajną instytucję. Z kolei Departamenty opracowują rozdzielniki dla właściwych jednostek organizacyjnych według zasad obowiązujących dla danego podziału. Wszystkie jednostki organizacyjne obowiązane są do składania właściwym Departamentom sprawozdań z wykorzystania otrzymanych towarów.

Minister:

M. Kaczorowski

25

OKÓLNIK Nr 8

z dnia 3 lutego 1947 r.

w sprawie zlecania robót budowlanych.

(L. dz. III/637/2/47).

Do
Dyrekcyj Odbudowy Gdańskiej, Poznańskiej, Szczecińskiej i Wrocławskiej
Wydziałów Odbudowy Urzędów Wojewódzkich i m. Łodzi.

Celem przyśpieszenia procedury przy zlecaniu robót budowlanych i ułatwienia organizacji wykonawstwa w wypadkach braku dostatecznej ilości oferentów, zmieniam uprawnienia Dyrekcyj Odbudowy i Wydziałów Odbudowy w Urzędach Wojewódzkich i m. Łodzi, nadane Okólnikiem Nr 25 z dnia 27.IX.46 r. i upoważniam powyższe organa do samodzielnego udzielania zamówień na roboty budowlane w granicach następujących:

Nazwa instytucji	Przy oddawaniu robót z wolnej ręki (§ 37 rozp. R. M.)	Przy oddawaniu robót w drodze przetargów (§ 16, ust. 2 i 3 rozp. R. M.)
Dyrekcje Odbudowy Gdańska, Poznańska, Szczecińska, Wrocławska	do 500 tys. zł	do 4.000 tys. zł
Wydziały Odbudowy w Urzędach Wojewódzkich i w m. Łodzi	do 300 tys. zł	do 2.000 tys. zł

Przy kwotach przekraczających powyższe cyfry należy składać wnioski z uzasadnieniem do decyzji Ministerstwa Odbudowy.

W powiatach — w wypadku braku przedsiębiorstw i ew. ofert na roboty budowlane i instalacyjne — zezwalam Wydziałom Odbudowy na zlecanie poszczególnych rodzajów robót systemem półgospodarczym, tj. zespołom rzemieślników na podstawie kosztorysów urzędowych i przeciętnych cen kosztorysów ofertowych na analogiczne roboty.

Minister:

M. Kaczorowski

26

OKÓLNIK Nr 9

z dnia 28 lutego 1947 r.

w sprawie ostatecznego odbioru robót budowlanych i instalacyjnych.

(L. dz. III/873/IT/47).

Do
Wojewódzkich Wydziałów Odbudowy, Grodzkiego Wydziału Odbudowy w Łodzi, Dyrekcyj Odbudowy (z wyjątkiem Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy).

W celu ujednostajnienia postępowania przy przeprowadzaniu ostatecznego odbioru (kolaudacji) robót budowlanych i instalacyjnych zlecam przestrzeganie załączonej przy niniejszym instrukcji.

Podsekretarz Stanu:
Inż. St. Pietrusiewicz

INSTRUKCJA

dotycząca ostatecznego odbioru robót (kolaudacja).

I. Postanowienia ogólne.

1. Ostateczny odbiór robót (kolaudacja) powinien nastąpić najpóźniej po upływie 2 miesięcy od daty złożenia ostatecznego rachunku z wszystkimi załącznikami.

2. Dla każdego rodzaju robót (budowlane, sanitarne, elektryczne) winny być kolaudacje oddzielnie przeprowadzone, jeżeli każdy rodzaj roboty wykonuje inny przedsiębiorca. W wypadku prowadzenia robót przez jednego, generalnego przedsiębiorcę, kolaudacja winna być przeprowadzona łącznie i zakończona spisaniem protokołu kolaudacyjnego.

II. Czynności kierownika budowy.

1. Kierownik budowy przygotowuje następujące akta, będące częścią elaboratu kolaudacyjnego:
   a) ostateczny rachunek w 3 egzemplarzach, sprawdzony do dni 10 po złożeniu przez przedsiębiorcę (przy robotach ponad 10 milionów zł do dni 20),
   b) wszystkie dokumenty, dotyczące danej budowy, łącznie z dziennikiem budowy,
   c) krótkie sprawozdanie, odnoszące się do projektu, kosztorysu, zastosowanych konstrukcyj i materiałów, oraz charakterystykę wykonania robót przez firmę.

2. Kierownik budowy przekazuje powyższe dokumenty inspektorowi wydziału (względnie dyrekcji).

III. Czynności inspektora.

Inspektor sprawdza otrzymane akta najpóźniej w ciągu 7 dni i uzupełnia krótkim sprawozdaniem, zawierającym opinię odnośnie przedłożonych dokumentów.

IV. Powołanie kolaudanta i zakres jego pracy.

1. Kolaudantem może być:
   a) przy robotach, których zlecenie nastąpiło z wolnej ręki na podstawie kompetencji Wydziału Odbudowy (Dyrekcji) — inspektor tej budowy z urzędu,
   b) przy robotach oddanych w drodze przetargu, którego zatwierdzenie leży w kompetencji Naczelnika Wydziału (Dyrektora) — Naczelnik Wydziału (Dyrektor), względnie w jego zastępstwie wyznaczona przez niego osoba,
   c) przy robotach pozostałych — kolaudant wyznaczony przez Ministerstwo Odbudowy.

2. Kolaudantem nie może być kierownik budowy.

3. Kolaudant jest z urzędu przewodniczącym komisji kolaudacyjnej w Wydziale (Dyrekcji).

4. Kolaudant otrzymuje w Wydziale (Dyrekcji) poza dokumentami wyszczególnionymi w punkcie II-1 i III akta stanowiące całość elaboratu kolaudacyjnego: akta przetargowe, umowy z projektantem, kierownikiem budowy oraz z firmami na roboty zasadnicze i dodatkowe, projekty, rysunki robocze i plany, harmonogramy robót, sprawozdania okresowe kierownika i inspektora budowy, dzienniki budowy zakończone i podpisane, rysunki wykonawcze, sporządzone przez przedsiębiorcę, rozliczenie przedsiębiorcy z tytułu otrzymanych materiałów z C. M. B., zestawienie kasowe i materiałowe ze spisem powyższych załączników.

5. Wszystkie dokumenty stanowiące elaborat kolaudacyjny winny być przez kolaudanta sprawdzone i zaopatrzone w napis „sprawdzono", względnie „użyto przy kolaudacji" oraz podpisane przez kolaudanta.

6. Po zebraniu się komisji kolaudacyjnej w oznaczonej godzinie i miejscu, kolaudant
   a) wpisuje czytelnie obecnych członków komisji kolaudacyjnej w protokole oraz wymienia nieobecnych,
   b) zapoznaje komisję z instrukcją o kolaudacji i przypomina o odpowiedzialności członków komisji kolaudacyjnej,
   c) sporządza protokół kolaudacyjny odręcznie w jednym egzemplarzu,
   d) wpisuje do dziennika budowy: „kolaudacja robót przeprowadzona dnia . . . ., przy czym komisja uznała roboty za skolaudowane i odebrane. Termin superkolaudacji robót został wyznaczony na dzień. . . .",

e) w razie stwierdzenia usterek kolaudant wpisuje do dziennika budowy oraz ustala termin ich usunięcia.

7. Po przeprowadzeniu kolaudacji kolaudant przedkłada cały elaborat wraz z protokołem kolaudacji do akceptacji władzy przełożonej.

8. Kolaudant jest odpowiedzialny za całość przeprowadzonego odbioru robót zgodnie z protokołem i z niniejszą instrukcją. Odpowiedzialność kolaudanta trwa do czasu przeprowadzenia kontroli przez delegatów Kontroli Państwowej.

V. Czynności komisji kolaudacyjnej.

1. Skład komisji kolaudacyjnej podany jest we wzorze protokołu (zał. Nr 1).

Zadaniem komisji kolaudacyjnej jest:

2. ustalenie ilości robót przez dokonanie wyrywkowych pomiarów. Zasadnicze pomiary muszą być sprawdzone. Stwierdzenie, czy dane roboty zostały wykonane zgodnie z projektem, kosztorysem, umową, fachowo i z dobrych materiałów.

3. Stwierdzenie ewentualnych usterek w robotach, ustalenie terminu ich usunięcia oraz wysokości sumy, jaką należy potrącić na zabezpieczenie ich usunięcia.

4. Stwierdzenie wykonania robót w terminie umownym. W razie przekroczenia terminu, zbadanie przyczyn i skutków opóźnienia (straty Skarbu Państwa) oraz ustalenie wysokości kary konwencjonalnej, jeżeli była ona w umowie zastrzeżona.

5. Zbadanie rachunków za roboty umowne i dodatkowe, sprawdzenie rozliczenia z dostarczonych materiałów (wyniki tego rozliczenia winny być wpisane w dzienniku budowy), ustalenie ogólnego kosztu robót i należności przedsiębiorcy.

6. Wydanie opinii o pracy kierownika budowy.

VI. Odpowiedzialność członków komisji.

1. Fachowi członkowie komisji kolaudacyjnej odpowiedzialni są za czynności wymienione w punkcie V 1—6, pozostali członkowie za czynności w punkcie V 4.

2. Odpowiedzialność członków komisji kolaudacyjnej trwa przez cały okres gwarancyjny.

VII. Protokół kolaudacyjny.

Protokół kolaudacyjny obejmuje:

w części I-ej:

1. nazwę obiektu kolaudacji,
2. datę przeprowadzenia kolaudacji,
3. podstawę kolaudacji (zlecenie Wydziału, Dyrekcji),
4. skład komisji,
5. nazwisko kierownika budowy,
6. wymienienie pełnomocników przedsiębiorstw,
7. wyszczególnienie wszystkich akt tzw. elaboratu kolaudacyjnego,

w części II-ej:

wynik przeprowadzonych badań i sprawdzeń elaboratu kolaudacji i ustalenie danych stanowiących zadanie komisji,

w części III-ej:

orzeczenie komisji wg. załączonego schematu.

Załączniki:

Nr 1 — Wzór protokołu kolaudacyjnego,
Nr 2 — Zestawienie kasowe,
Nr 3 — Zestawienie materiałowe.

Załącznik Nr 1.

WZÓR PROTOKÓŁU OSTATECZNEGO ODBIORU (KOLAUDACJI)

robót ....
(bud. sanitarne, elektryczne)

na podstawie pisma ....
(urzędu)

z dnia .... wyznaczającego komisję kolaudacyjną robót ....
(umowny zakres robót)

w województwie, powiecie, miejscowości ....

.... przy ul. .... Nr ....

wykonanych dla ....
(użytkownika)

w dniu .... komisja zebrała się w składzie:

1) przewodniczący komisji (kolaudant) ....
2) inspektor ....
(urzędu)
3) pełnomocnik użytkownika ....
4) pełnomocnik zleceniodawcy ....
5) delegat Min. Odbudowy ....
6) delegat Biura Kontroli ....

w obecności:

7) kierownika budowy ....

przy udziale pełnomocników firm:

8) ....

9) ....

10) ....

Spis akt elaboratu:

1) ....

2) ....

3) ....

Komisja po zapoznaniu się z aktami elaboratu kolaudacyjnego oraz z instrukcją, dotyczącą ostatecznego odbioru robót, wydała następujące orzeczenie:

a) Komisja dokonała na wyrywki pomiarów robót wg następujących pozycyj rachunku ostatecznego ....

....

sprawdziła zasadnicze wymiary budynku ....

Ewentualnie:

komisja zbadała następujące części konstrukcyjne ....

Ewentualnie:

Celem zbadania podłóg, stropów, fundamentów, zostały następujące konstrukcje ....

....

odkryte, przy czym stwierdzono ....

Ewentualnie:

Urządzenia maszynowe zostały tytułem próby uruchomione i znajdowały się w ruchu przez .... godz. Żadnych błędów nie stwierdzono albo: przy czym ujawniły się następujące braki ....

b) Komisja stwierdziła, że roboty wykonane zostały zgodnie z projektem, kosztorysem i umową, fachowo i z dobrych materiałów.

Albo:

Komisja stwierdziła następujące odchylenia w stosunku do zatwierdzonego projektu i kosztorysu ....

Zmiany te są (albo nie są) zatwierdzone przez ....
(urząd)

Ewentualnie:

Zmianę projektu zadysponował ....

przy czym komisja stwierdziła, że dokonane zmiany są uzasadnione, gdyż ....

....

Albo:

nie są technicznie uzasadnione, gdyż ....

i spowodowały zbędne koszty dodatkowe w sumie ....

które należy potrącić ....
(komu)

c) W toku badania wykonanych robót komisja stwierdziła następujące braki z winy przedsiębiorcy: ...

które poleca się firmie usunąć własnym kosztem do dnia ... z tym, że do czasu ich usunięcia i stwierdzenia tego przez odnośnego inspektora zatrzyma się z rat kolaudacyjnych sumę zł. ...

d) Termin umowy został dotrzymany albo: komisja stwierdziła przekroczenie umownego terminu ukończenia robót o ... dni roboczych, z powodu robót dodatkowych albo braku materiałów, albo braku projektu, które to powody komisja uznaje za uzasadniające przesunięcie terminu zakończenia robót.

Albo z winy firmy (wyszczególnić przyczyny). Komisja stwierdza, że z powodu niedotrzymania terminu wykonania robót Skarb Państwa poniósł stratę w wysokości ... którą należy potrącić firmie z rat kolaudacyjnych.

Albo: nie poniósł żadnych strat.

e) Komisja ustala wysokość kar konwencjonalnych za niedotrzymanie umownego terminu wykonania robót na sumę ... którą należy potrącić z rat kolaudacyjnych.

f) Ceny jednostkowe materiałów i robocizny w rachunku ostatecznym odpowiadają cenom ustalonym w umowie z firmą.

Ewentualnie:

Zwyżka cen została (albo nie) zatwierdzona przez ...
(urząd)

Zwyżkę cen komisja uznaje albo odrzuca.

Ewentualnie:

Komisja poprawiła następujące ceny jednostkowe z powodu niezgodności z cenami umownymi: ...

g) Rozliczenie firmy z otrzymanych materiałów komisja przyjęła bez poprawek.

Albo:

poprawiła, przy czym materiały nie zużyte na budowę, a to: ...

...

zostaną zadysponowane na inną budowę.

Albo:

koszt materiałów nie zużytych na budowę, a to: ...

w sumie zł ... zostaje potrącony z należności firmy po cenach rynkowych.

h) Łączna suma zleceń wydanych firmie wynosi zł. ... Rachunek ostateczny sprawdzono na ogólną sumę zł. ...

Albo:

Rachunek ostateczny sprawdzono na ogólną sumę zł ... przy czym wprowadzono następujące poprawki zielonym atramentem: ...

Ogólny koszt robót ustala się na sumę zł ...

Należności Skarbu Państwa zostały zaspokojone.

Albo:

należy potrącić z rachunku firmy na ostemplowanie umowy kwotę zł ... i przekazać na dochód Skarbu Państwa.

j) Na podstawie stwierdzonego stanu rzeczy komisja orzekła, że wszystkie roboty wykonane przez ...
zostały odebrane bez zastrzeżeń.

Albo:

z zastrzeżeniami, jak podano w poz. ...

W związku z tym firma zgłasza albo nie zgłasza sprzeciwu przeciwko orzeczeniu komisji w końcu protokołu, zaś komisja rozpatruje ten sprzeciw i stawia ostateczne wnioski.

Wobec powyższego komisja
1. uznaje roboty za odebrane
2. ustala ogólną należność przedsiębiorcy na sumę zł. ....
3. ustala ogólny koszt budowy na sumę zł. ....
4. zwalnia przedsiębiorcy raty kolaudacyjne w sumie zł. ....
Albo:
zatrzymuje z rat kolaudacyjnych sumę zł. .... na zabezpieczenie usunięcia usterek.
5. Udziela kierownictwu robót absolutorium.

.... dnia ....
(miejscowość)

Podpisy członków komisji

....

....

Obecny: kierownik budowy ....
Oświadczenie pełnomocnika przedsiębiorcy:
Nie podnoszę przeciw orzeczeniu komisji żadnych zastrzeżeń.

Albo:
Podnoszę następujące zastrzeżenia ....

....
(podpis pełnomocnika przedsiębiorcy)

Ostateczne wnioski komisji:
zastrzeżenia firmy komisja uwzględnia
albo nie uwzględnia.
Podpisy członków Komisji Kolaudacyjnej

....

....

Podpis
przedsiębiorcy względnie
jego pełnomocnika

....
(w wypadku nieuwzględnienia przez Komisję zastrzeżeń przedsiębiorcy)

Decyzja Naczelnika
(Dyrektora)

....
(podpis)

....
(data)

Załącznik Nr 2

.... dnia .... 194....
(miejscowość)

ZESTAWIENIE KASOWE

Adres budowy ....

Firma wykonująca roboty ....

Data wypł.	Wyszczególnienie rachunków przejściowych	Suma wypłacona	Potrącone raty kolaudac.	Uwagi
1	2	3	4	5

Razem Podpis

Uwaga: Wypełnić dla każdej firmy oddzielnie.

Załącznik Nr 3

.... dnia .... 194......
(miejscowość)

ZESTAWIENIE
materiałów dostarczonych firmie przez zleceniodawcę.

Adres budowy ....

Firma ....

Wydano dnia	Wyszczególnienie materiałów	Jedn. miary	Ilość	Cena jedn.	Suma	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7

Razem

Podpis

....

Uwaga: Wypełnić dla każdej firmy oddzielnie.

27

OKÓLNIK Nr 10

z dnia 22 marca 1947 r.

w sprawie zakresu działania architektów powiatowych (powiatowych biur odbudowy) w Starostwach Powiatowych.

(L. dz. G. M. 797/W1/47).

Do

Obywateli Wojewodów (wszystkich)

I

Przy określaniu przez Obywateli Wojewodów na podstawie § 40 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 czerwca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 464) szczegółowego podziału czynności w ramach organizacji Starostw Powiatowych proszę o ustalenie zakresu czynności architektów powiatowych (Powiatowych Biur Odbudowy) w sposób następujący:

Do architekta powiatowego należy wykonywanie czynności w sprawach:

A. 1. realizacji planów odbudowy, rozbudowy i przebudowy osiedli;

2. rozdziału kredytów inwestycyjnych oraz nadzoru nad właściwym ich użytkowaniem;

3. pomocniczej rachunkowości i rozliczeń kredytów inwestycyjnych i bieżących;

4. zaopatrzenia osiedli w materiały budowlane, przeznaczone na odbudowę, rozdziału i transportu tych materiałów oraz nadzoru nad ich właściwym zużyciem;

5. księgowości materiałowej i sprawozdawczości w tym zakresie;

6. szkolenia i doszkalania pracowników budowlanych.

B. 1. inwentaryzacji oraz budowy i remontu budynków państwowych i przez Państwo użytkowanych;

2. ogólnego zarządu nieruchomościami państwowymi;

3. grobownictwa wojennego.

C. 1. kontrolowania oraz instruowania organów samorządu terytorialnego w zakresie nadzoru policyjno-budowlanego, o ile te czynności zostaną mu powierzone przez Wydział Powiatowy;

2. nadzoru techniczno-budowlanego nad zakładami i urządzeniami użyteczności publicznej;

3. nadzoru nad zielenią publiczną i ogródkami działkowymi;
4. ewidencji i nadzoru nad przedsiębiorstwami budowlanymi, rzemiosłem budowlanym i wytwórniami materiałów budowlanych;
5. nadzoru nad wykonywaniem zawodu kierownika robót budowlanych;
6. opinii budowlanych w przedmiocie budynków przeznaczonych na zakłady przemysłowe;
7. kontroli przestrzegania obowiązujących zarządzeń odnośnie standartów budowlanych, przestrzennych i wyposażeniowych (np. kontroli nad jakością i formą cegły).

D. we wszystkich innych sprawach, wynikających z postanowień obowiązujących przepisów.

W zakresie czynności powyżej ustalonych architekt powiatowy wraz z personelem fachowym z etatu Ministerstwa Odbudowy oraz personelem manipulacyjnym, przydzielonym mu z etatu Ministerstwa Administracji Publicznej, jest organem Starosty Powiatowego.

Czynności wymienionych pod punktami B/1 i B/2 architekt nie sprawuje w miastach będących siedzibą urzędu wojewódzkiego, chyba że te prace będą mu przez Wydział Odbudowy Urzędu Wojewódzkiego wyraźnie zlecone.

Urząd Wojewódzki powinien dążyć do obsadzenia w każdym powiecie stanowiska architekta powiatowego przez inżyniera architekta lub budowniczego z uprawnieniami do kierowania robotami budowlanymi. Przejściowo Ministerstwo Odbudowy zezwala na powierzenie tej samej osobie funkcji architekta powiatowego w kilku (najwyżej 3) sąsiadujących ze sobą powiatach.

W tych powiatach, których siedziby nie są stałym miejscem zamieszkania architekta, Wojewoda wyznaczy stale urzędującego zastępcę architekta powiatowego. Wydział Odbudowy Urzędu Wojewódzkiego powinien pilnie czuwać, aby czynności zastępców architektów były powierzane budowniczym lub technikom budowlanym o możliwie wysokich kwalifikacjach i odpowiedniej praktyce budowlanej.

Architekt powiatowy może używać pieczęci okrągłej, określonej w § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30.VI.1930 r. w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania (Dz. U. R. P. Nr 55 z 1930 r., poz. 464) z oznaczeniem charakteru służbowego „Architekt Powiatowy".

Pieczęci tej architekt powiatowy może używać tylko do uwierzytelnienia orzeczeń, opinii, planów, projektów czy też innych fachowych elaboratów o charakterze dokumentarnym.

Architekt powiatowy i jego personel techniczny obowiązany jest do wykonywania wszelkich funkcyj technicznych, gospodarczych i finansowych, w zakresie budownictwa dotyczącego obiektów państwowych lub przez Państwo użytkowanych.

Budownictwo obiektów niepaństwowych, choćby przeprowadzane z funduszów państwowych, podlega kontroli architekta powiatowego i jego personelu jedynie w zakresie ustalonym przez odpowiednie przepisy i zarządzenia władz nadzorczych.

Do przeprowadzenia akcyj specjalnych z zakresu odbudowy i przebudowy wsi oraz innych akcyj budowlanych, które w związku z realizacją planów odbudowy gospodarczej za specjalne będą uznane, architekci powiatowi mogą angażować i utrzymywać czasowy personel fachowy i manipulacyjny z funduszów na te cele przeznaczonych.

Architekt powiatowy, któremu Wydział Powiatowy — na zasadzie zespolenia omówionego w II części niniejszego okólnika — powierzył stały nadzór i kontrolę nad wykonywaniem przez zarządy miejskie miast niewydzielonych i zarządy gmin wiejskich czynności, poruczonych w zakresie prawa budowlanego, o ile stwierdzi zaniedbania w tej dziedzinie, powinien zgłosić — stosownie do art. 393-a i 398-a Prawa Budowlanego — wnioski o odjęcie uprawnień budowlanych zaniedbującym się zarządom miejskim lub gminnym i przekazania tych uprawnień właściwym Wydziałom Powiatowym.

II

W okresie projektowania i realizacji planów odbudowy i zagospodarowania Kraju, w związku z narastającymi zadaniami nadzoru budowlanego konieczne jest najbardziej racjonalne wykorzystanie i koordynacja działania tych nielicznych sił technicznych, jakie na szczeblu powiatu — zarówno we władzach rządowych, jak i samorządowych — mogą być zmobilizowane.

Toteż w porozumieniu z Ministerstwem Administracji Publicznej i Ministerstwem Ziem Odzyskanych — zalecam jak najściślejsze zespolenie czynności wykonawczych i pomocniczo-technicznych w zakresie budownictwa, planowania przestrzennego i nadzoru budowlanego w biurze technicznym architekta powiatowego, które w tym przypadku używać będzie nazwy „Powiatowe Biuro Odbudowy".

W szczególności zalecam:

1. powierzenie architektowi powiatowemu funkcyj rzeczoznawczych, a jego personelowi technicznemu (Powiatowemu Biuru Odbudowy) funkcyj pomocniczo-wykonawczych w sprawach nadzoru policyjno-budowlanego, należącego do zakresu działania Wydziałów Powiatowych jako organów samorządu terytorialnego. Zalecenie to nie ma zastosowania tylko do tych Wydziałów Powiatowych, które stale zatrudniają w charakterze architekta samorządowego inżyniera lub budowniczego z pełnymi uprawnieniami budowlanymi;

2. powierzenie architektowi i jego personelowi technicznemu (Powiatowemu Biuru Odbudowy) w ramach Biur Wydziału Powiatowego (Oddziału Samorządowego) czynności technicznych w zakresie budownictwa obiektów samorządowych i społecznych;

3. powierzenie architektowi powiatowemu i jego personelowi technicznemu (Powiatowemu Biuru Odbudowy) czynności w pracach Miejscowego Urzędu Planowania Przestrzennego, a w przypadku braku na miejscu siły fachowej, tj. urbanisty — powierzenie architektowi powiatowemu kierownictwa Miejscowego Urzędu Planowania Przestrzennego po zasięgnięciu opinii Dyrektora właściwej Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego.

Za wykonanie czynności zleconych przez Wydział Powiatowy architekt powiatowy otrzymuje z funduszów Powiatowego Związku Samorządowego wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia dla architekta powiatowego ustala w granicach od 50% do 100% poborów państwowych (wraz z dodatkiem wyrównawczym) Wydział Powiatowy w ramach kredytów, przewidzianych na ten cel w budżecie powiatowego związku samorządowego, biorąc pod uwagę ilość pracy, poświęconej przez architekta powiatowego na rzecz samorządu powiatowego.

Wydział Powiatowy w swoim zakresie ustali szczegółowy wykaz czynności, jaki Powiatowy Związek Samorządowy powierza architektowi powiatowemu i jego technicznemu personelowi pomocniczemu (Powiatowemu Biuru Odbudowy).

Z czynności powyższych architekt powiatowy składa Wydziałowi Powiatowemu okresowe sprawozdania.

Pokrycia dodatkowych wydatków związanych z utrzymaniem architekta Powiatowe Związki Samorządowe powinny szukać we wzroście wpływów z opłat administracyjnych, jakie przysługują Wydziałowi Powiatowemu z tytułu czynności nadzoru budowlanego.

Proszę Ob. Ob. Wojewodów o nadesłanie do dnia 30 kwietnia 1947 r. sprawozdania o wydanych zarządzeniach w kwestiach objętych niniejszym okólnikiem.

Minister:
M. Kaczorowski

28

INSTRUKCJA
z dnia 17 lutego 1947 r.

w sprawie ustalenia zakresu czynności i kompetencyj Komitetów Budowlanych przy Uniwersytetach i Politechnikach w Warszawie i Łodzi.

(L. dz. III/45/2/47).

1. Komitety Budowlane są organami wykonawczymi i opiniodawczymi odnośnych rektoratów w zakresie wszelkiego rodzaju robót budowlanych i instalacyjnych tak przy budowlach nowych jak i remontach gmachów uczelni.

2. Komitety Budowlane nie są instytucjami o charakterze publiczno-prawnym.

3. W ramach zawartych przez rektoraty umów działalność Komitetów Budowlanych jest autonomiczna. Posiadają one kompetencje analogiczne do uprawnień zawarytch w okólniku Ministerstwa Odbudowy Nr 25 z. dnia 27.IX. 1946 r. w sprawie udzielania zamówień na roboty budowlane i instalacyjne: w Warszawie — z wolnej ręki do kwoty 500.000.— zł, zaś w drodze przetargów — do kwoty 4.000.000.— zł; w Łodzi natomiast Komitety Budowlane uprawnione są do oddawania robót z wolnej ręki do kwoty 200.000.— zł, a w drodze przetargów — do kwoty 2.000.000.— zł.

4. Komitet Budowlany składa się z 5 członków: Rektora lub Prorektora jako przewodniczącego, delegata Ministerstwa Oświaty i 2 członków wyznaczonych przez Senat Akademicki oraz przedstawiciela z ramienia Ministerstwa Odbudowy, którym w Warszawie jest delegat Ministerstwa Odbudowy, w Łodzi — delegat Grodzkiego Wydziału Odbudowy.

5. Do zakresu czynności Komitetów Budowlanych należy:

a) wystawienie kandydatów na kierownika budowy i ustalenie jego honorarium w ramach obowiązujących przepisów,

b) spowodowanie, aby zamierzenia budowlane były uzgodnione z organami nadzoru budowlanego i sprawdzenie podstawy prawnej wykonania robót,

c) rozpatrywanie i opiniowanie projektów, zmian i uzupełnień oraz kosztorysów i przesyłanie ich do zatwierdzenia przez Ministerstwo Odbudowy,

d) sporządzenie wniosków na wyjednanie kredytów budowlanych,

e) ustalenie sposobu wykonywania robót,

f) ogłaszanie przetargów zgodnie z przepisami i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29.I. 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego,

g) opiniowanie projektów umów z przedsiębiorcami po uprzednim zasięgnięciu opinii prawnej,

h) uzgodnienie planu realizacji budowy,

i) kontrola postępu wykonywanych robót,

j) akceptowanie rachunków firmy przez 3 członków Komitetu, w tym delegata Ministerstwa Odbudowy, przed skierowaniem ich do wypłaty,

k) zapraszanie przedstawiciela Biura Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej do udziału w posiedzeniach Komitetu w wypadkach szczególnie ważnych,

l) zapraszanie rzeczoznawców i doradców,

m) wyznaczanie komisyj kolaudacyjnych do odbioru wykonanych robót,

n) rozliczenie ostateczne z firmami.

6) Komitety Budowlane regulują sprawy sporne pomiędzy firmami a kierownikiem robót.

7) Po zakończeniu robót Komitety składają sprawozdanie techniczne i finansowe Rektorom i Ministerstwu Odbudowy.

8) Za czynności swoje członkowie Komitetów Budowlanych mogą pobierać wynagrodzenie w wysokości ustalonej przez Rektorat dla członków przez niego wyznaczonych i przez Ministra Odbudowy dla delegatów Ministerstwa Odbudowy.

Minister:

M. Kaczorowski

Należność za Dziennik Urzędowy należy wpłacać tylko na konto czekowe w P. K. O. w Warszawie Nr I — 1683 — „Ministerstwo Odbudowy — Wydawnictwa".

Cena numeru niniejszego zł 60.—

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Odbudowy, Warszawa, Al. Marszałka Stalina 38.

Nr 1308 — Robotnicza Spółdzielnia Graficzna. Warszawa, Targowa 80.